

# Catalunya Cristiana

40  
anys  

Setmanari d'informació  
i de cultura religiosa  
ANY XXXIX | NÚM. 2074  
2,90 € | 23 JUNY 2019



Davallament d'Erill la Vall, al Museu Episcopal de Vic.

EDITORIAL I EN PRIMER PLA (P. 3 i 8-11)

## Patrimoni protegit al servei de la fe

Iniciatives dels bisbats catalans per fer front als robatoris  
i al vandalisme



La cura comunitària  
de l'aigua a Colòmbia

# Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Contacte  
Tel. 934 092 700  
info@clubmes.cat  
www.clubmes.cat

DEL 16 AL 27 DE JULIOL



## ETIÒPIA

Tribus del sud

DEL 5 AL 18 D'AGOST



## XINA ÈTNICA

La ruta de Shangri-la

DEL 16 AL 24/25 D'AGOST



## PERÚ

Cusco i Machu-Picchu

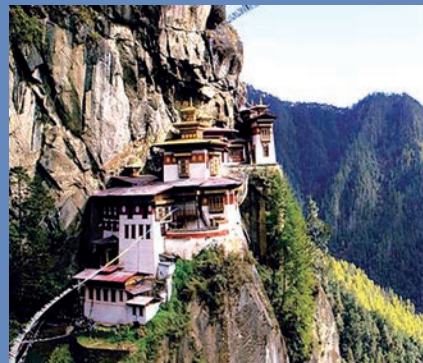
DEL 13 AL 24 D'OCTUBRE



## JAPÓ

Un viatge de la tradició a la modernitat

DEL 16 AL 25 D'OCTUBRE



## NEPAL I BUTAN

Regnes de l'Himàlaia

DEL 29 DE NOVEMBRE  
AL 4 DE DESEMBRE



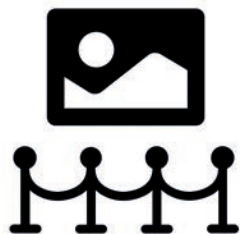
## NOVA YORK

Llums de Nadal

1 AL 16 DE JULIOL  
23 AL 30 DE JULIOL

26 AL 31 D'AGOST  
4 AL 12 DE SETEMBRE

PELEGRINATGE A LOURDES, TOULOUSE I ALBI  
GRÈCIA (PARRÒQUIA DE CARDONA SANT PAU i la  
DESCOBERTA dels ORÍGENS de la CULTURA MEDITERRÀNIA)  
LONDRES I ELS HIGHLANDS D' ANGLATERRA  
ESLOVÈNIA I TRIESTE



## Sensibilitat davant del patrimoni

En una ocasió, el Dr. Francesc Camprubí Alemany, perspicaç historiador de l'art i canonge de la catedral de Barcelona, va presenciar una escena singular: en una sala del Museu Marès, davant d'una de les moltes imatges del Sant Crist que hi ha exposades, una velleta s'havia agenollat i pregava. Uns turistes alemanys se'n mofaven. Mn. Camprubí els va increpar en aquest idioma que, pels seus anys de formació a Munic, coneixia bé: «Aquesta dona està fent davant d'aquesta imatge allò per a la qual va ser creada», els va dir. Aquesta dimensió transcendent és molt important a considerar quan es contempla, es restaura o s'exposa una obra d'art. A més del seu valor històric, artístic o sentimental, té un valor espiritual preeminent: una església fou bastida per acollir la comunitat orant, un retaule fou pintat perquè davant d'ell s'hi celebrés missa i una imatge fou tallada per pregar-hi als seus peus. I moltes generacions abans que la nostra així ho han fet. Com deia el bisbe Pere Tena, expert mundial en litúrgia, l'art no és solament pedagogia de la fe, sinó expressió d'aquesta mateixa fe.

Les parròquies i els monestirs catalans —malgrat les destruccions i els espolis— conserven encara un ric patrimoni que ha de ser preservat. Sobre les mesures que n'han emprès diver-

sos bisbats hi dediquem el Primer Pla d'aquest número de *Catalunya Cristiana*. Les obres d'art sacre, sempre que es pugui, haurien de romandre en el context per al qual foren pensades però això demana unes mesures que no totes les esglésies estan en condicions de complir, sobretot quan moltes veus demanen també de tenir els temples oberts. La solució de portar-les als museus diocesans i mantenir rèpliques als llocs d'origen és útil, però no plenament satisfactòria.

Cal no oblidar que els fidels són molt sensibles a aquest patrimoni cultural i espiritual perquè el senten com a propi i aquesta vessant transcendent no es pot menystenir en casos tan dolorosos com el litigi de les obres d'art de la Franja actualment encara *sub iudice*. La sensibilitat de poble fidel davant del patrimoni material o intangible és un element a tenir molt present a l'hora de tractar amb rigor aquest tema i per poder-lo transmetre amb fruit a les noves generacions. I això demana que sigui tota la comunitat creient la que s'impliqui cada vegada més, amb signes concrets, en aquesta tasca de protecció i divulgació. La iniciativa *Catalonia Sacra* hi està ajudant molt.

# Contingut

- 03**  
Editorial
- 05**  
La setmana
- 06**  
Opinió
- 08**  
En primer pla
- 12**  
Opinió
- 13**  
Vida eclesial
- 23**  
Opinió
- 24**  
Reportatge
- 28**  
Carta dominical
- 30**  
Bíblia
- 32**  
Litúrgia
- 34**  
Espai lectors
- 36**  
Cultura
- 46**  
Agenda
- 47**  
Des del carrer

## Joan Planellas, arquebisbe de Tarragona



PÀGINA 16



**19**  
Informe sobre els CIE

## El component religiós del Corpus de Sang



PÀGINA 36

## Homenatge al P. Lluís Duch

PÀGINA 38



**47**  
Lluís  
Tarruell

## La setmana en tuits

**FRANCESC MATEU I HOSTA**  
@FRMAT

*Metge*

I acabem el cens d'Arrels Fundació d'avui. Retornem material i anem cap a casa a dormir. Marxant, seguim creuant-nos amb persones que dormen al carrer. Moltes! Encara no tenim les dades però sembla que el nombre no disminueix. #CensSenseLlar #NingúDormintAlCarrer

**ÒSCAR CAMPS @CAMPOSOCAR**

*Fundador de Proactiva Open Arms*  
A Espanya moren a l'any 1.750 víctimes d'accidents de trànsit amb campanyes de sensibilització a TV i seguretat vial a les escoles. Tanquem una vergonyosa legislatura europea amb més de 15.100 morts silencisats al Mediterrani, mentre n'impedeixen el rescat i la protecció

**JOSÉ MANUEL VIDAL**  
@JOSMVIDAL

*Director de Religión Digital*

Lloances a l'autora Eva Fernández i homenatge a Francesc en la presentació del *Papa de la ternura*. Amb testimonis sentits del cardenal Osoro, Andrea Tornielli i, sobretot, d'Òscar Camps. El Papa té molts amics

**SOR LUCÍA CARAM**  
@SORLUCIACARAM

*Dominica de Manresa*

Aquesta setmana molts estudiants m'han escrit per la selectivitat, demanaven oracions. Hem pregat per tots i estic segura que ells han fet el que calia: estudiar. Endavant i continueu així

## Zoom

EDUARD BRUFAU



Avui l'Església troba mil maneres d'arribar als més desfavorits. Una de les més curioses és la de la comunitat de les Germanes de la Misericòrdia a Sacramento, Califòrnia. Sota el lema «Pedalers de la Misericòrdia», des de fa dos anys surten cada dia al carrer amb bicicleta per atendre persones sense llar. En aquest temps ja són centenars els beneficiaris d'aquesta misericòrdia sobre rodes. A la imatge, la Gna. Libby Fernández durant la seva ronda diària.

## Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Coordinador d'informatius

### Consultes legals

*Tirant pel Dret*, un espai amb format de consultori legal i participació d'oients, s'emet els dilluns i els divendres a les 9 h, mitja hora per solucionar problemes i donar resposta a dubtes i inquietuds, amb el suport del despatx d'advocats Digestum Legal i amb presentació de Joan Trias. El dilluns 10 de juny es comentaven els principals tòpics del món de la justícia. Marta Jové explorava diferents aspectes sobre l'advocacia. «És erroni pensar que contractar un advocat és un mal inevitable només quan un cas és tan complex que pensem que acabarà en un judici», assegurava.

El divendres 7, sobre el judici del procés al Tribunal Suprem, Jorge Fayos i Ramon Riudor parlaven de les exposicions finals de les defenses, amb totes les discrepàncies i el fet que els acusats tinguin dret a l'última paraula. Els advocats comentaven que els temps finals s'havien pactat. Riudor pronosticava que «hi haurà una condemna i no només per desobediència». Igualment apuntaven que, al Tribunal Europeu d'Estrasburg, la resolució serà «més sobre formalitats que no pas sobre el contingut de fons».

## L'efemèride de la setmana

**27 de juny del 1954:**

a Barcelona, es lliuren els 184 primers habitatges construïts de l'Obra del XXXV Congrés Eucarístic Internacional.



**SOR LUCÍA CARAM**  
Dominica de Manresa



«Em pregunten què vull ser de gran, però el que vull ara és poder jugar i estudiar com la resta de companys de classe.» Aquesta ha estat la queixa de la Daniela, de 9 anys, que ha entrat al programa Invulnerables contra la pobresa infantil. La seva família viu en una gran precarietat econòmica i per a ella poder anar a l'escola o a l'Espai Caixa Francesc d'Assís de Manresa és l'oportunitat de ser el que és: una nena.

La Daniela és una dels 280.000 menors que a Catalunya viuen en situació de pobresa. La mare no troba feina i el pare treballa per un sou de 800€/mes, amb hores extres no cobrades i en condicions molt precàries. La pobresa infantil és un drama que colpeja infants i pares, paralitza l'esperança de transformació, condemna a no poder sortir del maleït cercle de

DES DEL MONESTIR

## Colònies perquè tots els infants puguin continuar jugant

la pobresa que s'hereta i mutila la dignitat de persones.

Els petits no poden esperar, ja fem tard, la pobresa ja els ha robat part de la infància i és una amenaça que els pot hipotecar el futur. No podem restar indiferents, com si no passés res. És una qüestió que ens afecta a tots. Per això ens mobilitzem, creem xarxes de complicitat per sumar esforços i aconseguir recursos.

Ens preocupa que la Daniela i tants infants, aquest estiu, es quedin a casa. I ens preocupa perquè durant

**Des d'Invulnerables, hem llençat una campanya amb l'objectiu d'aconseguir beques per a tothom**

aquest temps d'estiu no tenen a casa el suport que necessiten, o els seus pares no tenen els recursos creatius, les iniciatives, ni les possibilitats o mitjans per oferir-los espais de diversió i de joc.

Atenció: un de cada tres infants no podrà tenir «vacances». Ens neguem que això passi tan a prop nostre. Ens neguem que s'aturi el seu procés formatiu, perquè les activitats de diversió també són educatives. Per això, des d'Invulnerables, hem llençat, amb el suport de l'Obra Social "la Caixa", una campanya amb l'objectiu d'aconseguir beques per a tothom. Volem que res no els impedeixi ser infants i continuar jugant. Et demanem que ens hi ajudis. Com? Enviant un *whatsapp* o trucant al telèfon 623 610 163, o fent un donatiu al compte de "la Caixa": ES12 2100 9046 9302 0001 5732

MIRADA AL MÓN

## Text i context

«Un text fora de context és un pretext.» És un principi que es repeteix sovint en l'àmbit dels estudis bíblics, per dir que no n'hi ha prou de llegir una frase o un fragment de la Bíblia per entendre'l i aplicar-lo, sinó que cal observar amb atenció en quin llibre es troba, a quin gènere literari pertany, quin era el seu sentit original, qui ho diu i per què...

Sense tenir en compte el context, es pot fer dir a un text qualsevol cosa, fins i tot el contrari del que vol expressar. Així, es podria arribar

**La solució passa per estar atents, ser crítics, no deixar-se endur per les primeres impressions**

a l'extrem d'acusar la Bíblia de defensar l'ateisme, perquè hi ha escrit literalment: «Déu no és res» (Sl 14,1), si s'oblida que aquesta frase és atribuïda pel salmista als «insensats».

Recordava aquestes reflexions a propòsit de la forma en què avui es difonen, especialment a través de les xarxes socials, frases que ha pronunciat o escrit algú en un determinat moment, sovint molt breus i sense contextualitzar. A partir de poques paraules fora de context s'extreuen conclusions extremes sobre el pensament o la manera de ser d'aquella persona, i sovint s'engeguen fins i tot campanyes d'atac o de desprestigi contra ella.

Els moderns instruments de comunicació ens han aportat possibilitats meravelloses, com la immediatesa de la informació, la facilitat de

transmissió de dades o la possibilitat d'entrar en contacte instantani amb persones allunyades. Tanmateix, un ús massa simple d'aquests mitjans resulta nociu, i ja no diguem quan darrere d'aquestes simplificacions i manipulacions hi ha interessos de qualsevol mena.

La solució passa per estar atents, ser crítics, no deixar-se endur per les primeres impressions, informar-se, buscar, contrastar, assegurar-se que les dades són reals... Val més dubtar, posar en qüestió allò que llegim, fer-nos preguntes com ara: qui ho ha escrit? on?, per què? a qui? a quins fets es refereix? I sobretot, és més necessari que mai cercar sempre sincerament la veritat i intentar entendre i acollir els pensaments dels altres, encara que siguin diferents dels nostres.

**AGUSTÍ BORRELL**

Vicari general de l'orde del Carmel Descalç



UN NOU LLINDAR

# La solidaritat reconvertida en caritat

SEBASTIÀ  
TALTAVULL ANGLADA  
Bisbe de Mallorca



Celebrar el Dia de la Caritat ens insta a dir que el qui vol trobar-se amb Jesús en l'Eucaristia i anunciar-lo ha d'estar atent a la realitat social que l'envolta, a les necessitats de les persones, a les condicions de justícia i als àmbits de convivència, sovint deteriorats per les desigualtats socials i la insolidaritat. «Set pans» no són res si els comparem amb els famolencs que hi ha en el món. Fam de pa, fam de cultura, fam d'estimació, fam de Déu, fam de tot. La pregària que vetlla per estar atents a la vida i sap «escoltar els clams» de la gent haurà de ser l'àmbit favorable perquè el seu ressò ajudi a detectar on hi ha fam, on hi ha set, on fer possible que la pràctica de la solidaritat esdevingui exercici de la caritat.

Què fem per superar aquesta desproporció? Per ajudar a superar-la, Jesús ens fa una proposta no amb equilibris de panificadora ni servint-se de càlculs exactes, sinó fent coincidir dues virtuts cristianes de fons: l'actitud de la «pobresa» evangèlica i el «servei» incondicional als més pobres. Ambdues s'enriqueixen mútuament i la seva interacció dona notícia de la més autèntica coherència.

Quan es comparteix amb generositat el poc que es té, el seu efecte és multiplicador

Parlem de la desproporció, perquè és allà on paradoxalment té lloc el «miracle». Valorar que es compta amb set pans i no desestimar que es tracta de ben poca cosa és descobrir en la pròpia carn i en la dels altres que la pobresa de mitjans és la forma més creativa de fer possible el compartir i simplificar l'estil de vida. Quan es comparteix amb generositat el poc que es té, el seu efecte és multiplicador i normalment en sobra.

Ho experimentem cada vegada quan compartim el que cadascú aporta i posa damunt la taula. De la mateixa manera, quan els cristians, individualment i com a grup, ens posam al nivell de tots i a la disposició de tots, amb el risc evident de perdre rellevància social, estam oferint la imatge més provocadora d'una Església que s'assembla a Jesús, pobre, feble, insignificant a nivell social, formada per gent que no compta. La seva única riquesa és l'amor, no les coses que es posseeixen o les atribucions que s'exigeixen. Haurem d'optar per una altra eficàcia i acostumar-nos a «experimentar la felicitat d'allò que no es compra ni es ven en els mercats».

# Protegir el patrimoni eclesial, una prioritat

**Iniciatives dels bisbats catalans per fer front als robatoris i al vandalisme a les esglésies**



L'any 2017 la parròquia del Pont de Suert va denunciar el robatori de la pila baptismal a l'església de Sant Sadurní d'Esperan.

**SOFIA MATA**  
«Una cosa és el valor històric, però el valor sentimental que pugui tenir una peça per a un poble és inquantificable»

La gran riquesa material i espiritual del patrimoni cultural de l'Església catalana ha fet que des dels inicis de la seva història hagin estat molts els que n'hagin intentat treure profit econòmic robant alguna de les peces de valor que guarden les esglésies per a l'ús litúrgic.

Calzes de plata, imatges de la Mare de Déu, o fins i tot les campanes són només un exemple de la gran varietat d'objectes que es roben cada any en alguna de les més de dues mil parròquies i mig miler d'ermites que hi ha a Catalunya, que suposen el 80% dels monuments inventariats per la Generalitat a tot el país.

Aquest fet, sumat a les poques mesures de seguretat que tenen algunes esglésies, va provocar que, amb la crisi econòmica que va patir la societat —a la qual precisament l'Església destina eines d'ajuda social—, augmentessin el nombre de robatoris a les esglésies i parròquies.

Per fer front a aquesta onada delictiva, els darrers anys els bisbats catalans han posat en marxa diverses iniciatives que tenen l'objectiu principal de protegir el patrimoni

eclesial, i amb la col·laboració dels Mossos d'Esquadra han aconseguit reduir en més de la meitat els robatoris dins dels temples parroquials.

#### **La funció dels museus diocesans, essencial**

La primera mesura que van prendre les esglésies per protegir el seu patrimoni cultural va ser la de dipositar les obres de més valor al museu diocesà de cada bisbat, i col·locar-ne rèpliques a les parròquies. Justament amb aquest objectiu es van inaugurar, a partir de finals del segle XIX, els museus diocesans, que guarden i conserven peces provinents de les parròquies i d'antigues col·leccions eclesiàstiques.

Una de les persones que coneix més de prop el treball d'aquests museus és la Dra. Sofia Mata, directora del Museu Diocesà de Tarragona des de l'any 2014: «El museu es va obrir per prevenir i evitar que es robessin les obres. Hi ha moltes parròquies que ens porten els seus objectes més valuosos perquè els guardem ja que moltes no tenen un rector vivint-hi permanentment. Aquí tenim un bon sistema de se-

guretat, a la parròquia estarien en perill.»

Les parròquies que deixen les seves obres al museu ho fan en forma de dipòsit. D'aquesta manera la propietat continua sent de la parròquia, que quan les necessita per celebrar alguna festa, com és el cas de les imatges a les festes majors, les pot utilitzar sense cap problema.

Una vegada arriben les peces al museu, es registren en un catàleg informàtic. «Tenim un registre de totes les obres, que inclou totes les dades, des de les físiques fins a les històriques. Si passés qualsevol cosa la peça ja està perfectament identificada», explica Sofia Mata.

Aquest registre va ser d'una gran utilitat l'any 1980, quan el famós lladre internacional Erik el Belga va entrar al museu en una època en què no tenia les suficients mesures de seguretat i se'n va endur més de 80 obres. Com exposa la directora del museu, una vegada les obres van estar al mercat, va ser molt fàcil identificar-les: «Gràcies a l'inventari de les obres es van poder recuperar el 75% de les peces robades, i la resta sabíem en mans de qui estaven però va ser impossible recuperar-les.»

Com manifesta la mateixa Sofia Mata, és gràcies a la tasca de protecció que porten a terme els museus diocesans, com és el cas del de Tarragona, que són cada vegada menys els robatoris d'obres d'art a les diòcesis: «Els rectors són cada vegada més conscients que si una església està tancada tota la setmana i no hi ha ningú que la vigili el millor és no confiar-se. És per això que els darrers anys hem patit pocs o gairebé cap robatori de peces artístiques, perquè la majoria d'obres es guarden al museu diocesà.»

### Un nou pla per prevenir els robatoris a les esglésies

Un dels bisbats pioners pel que fa a la prevenció de robatoris a les esglésies és el bisbat de Girona, que l'any 2010 va impulsar un pla de cooperació amb els Mossos d'Esquadra per reduir els delictes a la geografia diocesana.

El projecte va ser iniciativa dels mateixos Mossos, que aquell mateix any van notificar fins a 38 denúncies per part del bisbat de



Interior del museu diocesà de l'arquebisbat de Tarragona.

**LLUÍS SUÑER**  
«Havíem tingut molts casos de robatoris a esglésies, en alguns fins i tot havien apallissat els rectors; era necessària una millora en la seguretat»

Girona per robatoris a esglésies de la diòcesi, una xifra que suposava un augment del 39% respecte l'any anterior.

Davant d'aquesta escalada delictiva, els serveis territorials dels Mossos es van posar en contacte amb el bisbat i es van oferir a fer una trobada bianual entre el bisbat i els responsables dels Mossos a Girona. «Havíem tingut molts casos de robatoris a esglésies, en alguns fins i tot havien apallissat els rectors; era necessària una millora en la seguretat», explica el vicari general del bisbat de Girona, Mn. Lluís Suñer. Ell, juntament amb el bisbe de Girona, Francesc Pardo, van ser els dos representants del bisbat en la primera reunió amb els Mossos, on es va posar sobre la taula la necessitat de crear un pla específic de coordinació per reduir el nombre de robatoris.

El pla va constar de dues fases: una d'inicial en la qual es van instal·lar sistemes de protecció i de seguretat a les esglésies i edificis parroquials, i l'altra va ser la implementació d'un sistema de col·la-



MCS Arquebisbat de Tarragona

boració entre les dues institucions que fa que estiguin en contacte constant. «Quan hi ha un robatori en una església, els Mossos ens envien un informe del que ha passat i ens diuen qui ha fet la denúncia o, en alguns casos, ens recomanen que el rector en qüestió vagi a fer-la. Tenim una gran intercomunicació», exposa Mn. Suñer.

A banda d'aquestes reunions bianuals, els Mossos van creure oportú també formar els rectors perquè prenguessin les mesures més adients per evitar incidents. Aquestes xerrades van permetre als preveres de cada parròquia poder tenir una pauta bàsica de com actuar per augmentar la seva seguretat i la dels temples. «La formació ens ha ajudat a disminuir els robatoris. Els Mossos ens recomanen buidar sempre les caixes de la recollida del diumenge i no deixar diners a la parròquia, i ens indiquen com s'han de deixar les coses a l'hora de tancar l'església», explica el vicari general de Girona.

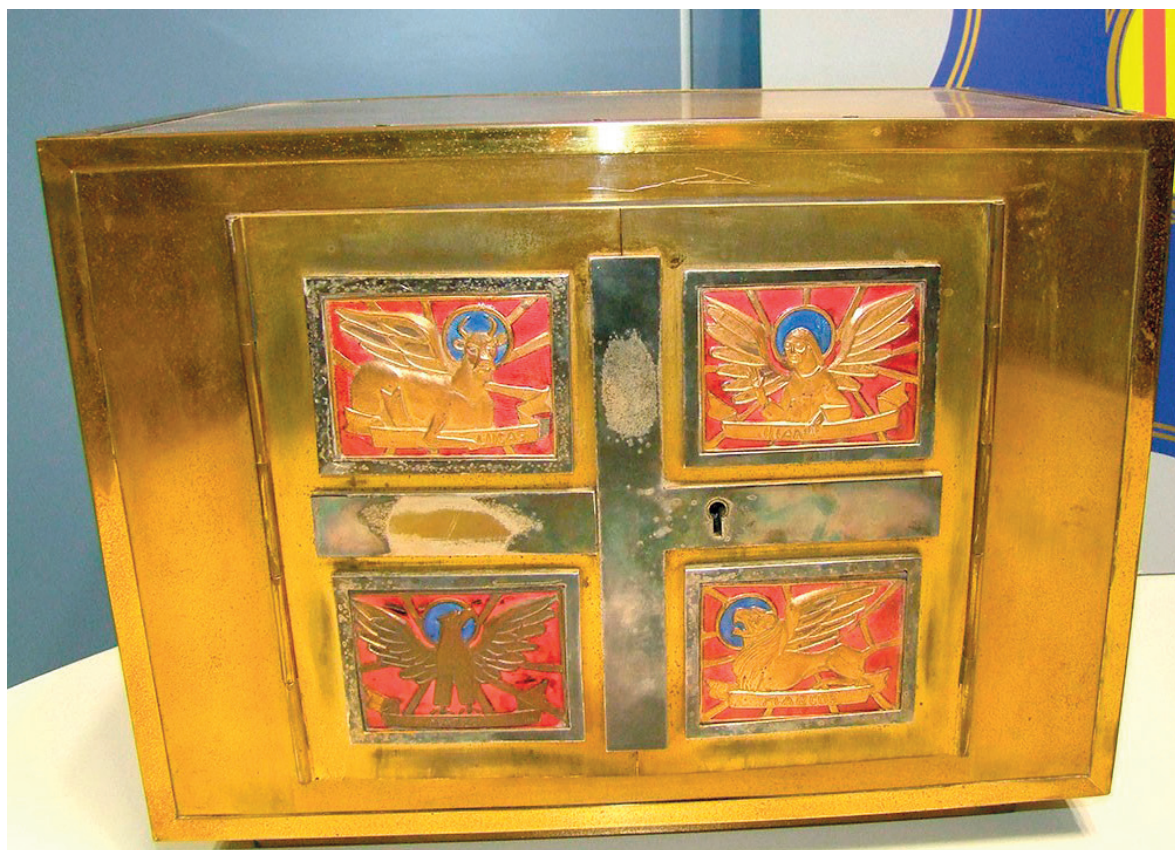
Gràcies a aquest pla, des del 2010 els robatoris a les esglésies i ermites s'han reduït un 74% al bisbat de Girona, i això ha fet que, com exposa Mn. Suñer, altres bisbats hagin decidit seguir el seu

exemple i hagin posat en marxa iniciatives com la seva per col·laborar i rebre l'ajuda dels Mossos.

### El valor del patrimoni

Tot i que la majoria d'obres artístiques que es guarden als museus diocesans i a les esglésies tenen un gran valor econòmic i històric, hi ha un valor afegit que fa que encara es lamenti més els casos de robatori o d'actes vandàlics en les peces, com explica la Dra. Sofia Mata: «Una cosa és el valor històric, però el valor sentimental que pugui tenir una peça per a un lloc o per a un poble és inquantificable.» Això fa que, tot i que les peces que es guarden als museus diocesans estiguin assegurades, la pèrdua de qualsevol obra suposi un buit irreparable que ha fet que els darrers anys la màxima prioritat dels bisbats hagi estat la de preservar i protegir el patrimoni cultural de cada parròquia.

La prevenció, la cooperació amb els cossos i forces de seguretat, i la col·laboració dels fidels són les millors mesures que poden dur a terme els deu bisbats catalans per conservar un patrimoni que és un autèntic tresor per al nostre país i que té un valor transcendent i espiritual que va més enllà de l'art.



El Sagrari de l'església dels Valentins, a Ulldecona, recuperat pels Mossos d'Esquadra després del seu robatori l'any 2018.

## SABER ESCOLTAR

# Caritat - solidaritat

Durant la recent campanya electoral, la premsa i la televisió van donar la notícia que un industrial havia fet un gran donatiu en pro de la investigació del càncer. Arran d'això, el cap d'un partit d'extrema esquerra vociferava que no es necessita la caritat d'un ric, sinó el pagament d'impostos. Qui em contava això em deia que aquest polític confonia els termes *solidaritat* i *caritat*.

El mot *solidaritat* tendeix a substituir el de *caritat*. La gent fa evolucionar el llenguatge i, en aquest cas, la paraula *caritat*, com si fos poc grata, s'ha anat extingint i devaluant. S'ha fet enrere el mot *caritat* i ha guanyat terreny la paraula *solidaritat*. Els cristians tenim el tresor de la *caritat*: Déu és caritat.

Un agut escriptor explica el contrast. Díficilment, diu, pronunciarí-

em que Déu és solidaritat. S'ha de tenir clar que la *caritat* comporta i està més amunt que la *solidaritat*. La *solidaritat*, segons l'articulista, és una paraula cultural i social que expressa el lligam entre els altres d'una mateixa societat. Es podria parlar de la *solidaritat* de la màfia o de la *solidaritat* per estafar i falsificar diners. I l'escriptor afegeix: «Van ser solidaris els que van col·laborar amb Hitler o Stalin. Però, en tot això, hi ha una mancança total de caritat, d'amor a Déu.»

A més diu: «La *caritat* és una paraula cristiana per excel·lència, comporta, en primer lloc, un amor profund a Déu; i, en el cor de Déu, un amor profund i sincer a tots els éssers humans, criatures de Déu.»

La *caritat* és una virtut teològica —reina de les virtuts— que ens fa

## JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org



estimar Déu, per damunt de tot i al proïsme com a nosaltres mateixos. Sant Pau té un magnífic càntic a la caritat a la carta als Romans 12 i a 1 Corintis, 13. Dos textos per llegir mil vegades durant la vida.

La paraula *caritat* inclou la *solidaritat*. Però no ha d'apagar l'esplendor de la *caritat*. La *solidaritat* no pot expressar tot allò que el Senyor espera de nosaltres en el manament nou: «Estimeu-vos els uns als altres, tal com jo us he estimat.»

---

**Avui dia, s'ha fet enrere el mot «caritat» i ha guanyat terreny la paraula «solidaritat»**

---

## P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà  
ynaraja@gmail.com



És una de les particularitats del nostre temps. Un costum, més aviat un mal vici del qual no som conscients. Comprar, perquè puc i m'agrada, no és una bona adquisició, si no ho necessito. No som conscients que els diners que tenim no són totalment nostres.

Que la riquesa és un do de Déu, una prova de la predilecció que té amb alguns, i que cal estar-li agraïts i, gaudir-ne sense aturar-se a analitzar les responsabilitats, no és precisament una doctrina genuïna pròpia de la fe catòlica.

Un dels llocs que m'agrada visitar de Lourdes i ensenyar-lo als que viatgen amb mi és la capella de la Cité Saint-Pierre, Secours Catholique. Es tracta d'una reproducció d'un dels llocs on va viure Bernadette. Està

## A PROPÒSIT DE...

## Comprar i no utilitzar

situada en una clariana anomenada Catedral de la naturalesa. A la banda esquerra de l'altar, penjat amb dos suports, en un hi ha el Sagrari i, en l'altre, un globus terraqüi. Convida a tenir sempre present Jesús-Eucaristia, al qual adorem, i a tot el món, sembrat de pobresa material i espiritual, amb el qual hem de sentir-nos sempre solidaris.

(Els suports creia que corresponien als d'una balança en equilibri. Ho he buscat a internet però no n'estic segur.)

Quantes coses: aparells, vehicles, cases, comprem perquè és

---

**Comprar i no utilitzar és un mal vici del qual no som conscients**

---

una bona ocasió i perquè tenen un preu molt interessant, encara que no ens calgui! I mentrestant, quantes persones germanes nostres, en el mateix moment, moren de gana, de set o de fred!

La situació pot ser una altra. Des dels vestits que a la criatura ja li queden petits, la nevera que no és prou gran, les estufes innecessàries, perquè s'ha instal·lat aire condicionat, el forn, el microones, etc.

En un altre àmbit, el PC que no té prou memòria, la impressora que ja no compleix les necessitats del despatx o la tauleta on no hi caben tots els llibres de consulta.

Què hem de fer? Llençar-los? Aprofitar que se'ls emporti l'empresa que ens porta la nova adquisició? (Continuaré.)

# Vida eclesial

Aquesta setmana presentem un document vaticà sobre el gènere en l'educació, recollim l'entrada de Mons. Joan Planellas a Tarragona i ens fem ressò de l'informe dels jesuïtes sobre els CIE

**El text ofereix reflexions per orientar i donar suport als educadors**

## El Vaticà presenta un document sobre la qüestió de gènere en l'educació

AICA  
Ciutat del Vaticà

La Congregació per a l'Educació Catòlica ha publicat el document *Home i dona els va crear*, per a un camí de diàleg sobre la qüestió del gènere en l'educació. El document vol «oferir algunes reflexions que puguin orientar i donar suport als qui estan compromesos amb l'educació de les noves generacions a abordar metòdicament les qüestions més debatudes sobre la sexualitat humana, a la llum de la vocació a l'amor a la qual tota persona és cridada».

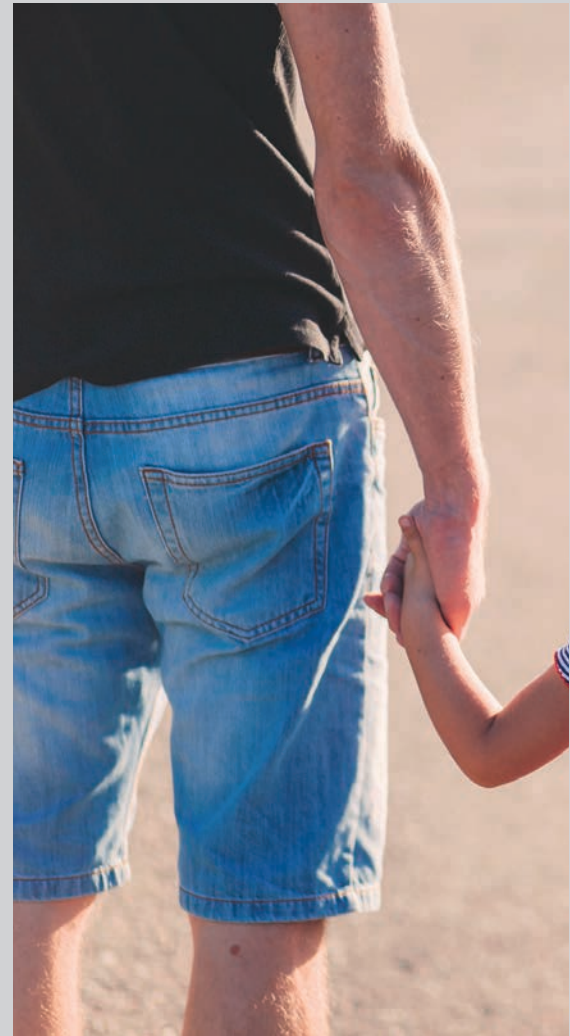
El text tracta d'afrontar «una vertadera i pròpia emergència educativa, en particular pel que fa als temes d'afectivitat i sexualitat». En molts casos, evidencia el document, han estat estructurats i proposats camins educatius que «transmeten una concepció de la persona i de la vida pretesament neutra, però que en realitat reflecteixen una antropologia contrària a la fe i a la raó justa».

La desorientació antropològica, precisa el document, ha contribuït a desestructurar la família, amb la tendència a anul·lar les diferències entre l'home i la dona, considerades simples efectes d'un condicionament historicocultural.

Quan cita *Amoris laetitia* manifesta que la missió educativa afronta el repte que «sorgeix de diverses formes d'una ideologia, genèricament anomenada *gender*, que “nega la diferència i la reciprocitat natural d'home i de dona. Aquesta ideologia presenta una societat sense diferències de sexe, i buida el fonament antropològic de la família. Aquesta ideologia du a projectes educatius i directrius legislatives que promouen una identitat personal i una intimitat afectiva radicalment desvinculades de la diversitat biològica entre home i dona”».

La Congregació per a l'Educació Catòlica assenyala que la qüestió no es pot aïllar de l'horitzó més ampli de l'educació a l'amor.

El document recorda que la visió an-



tropològica cristiana veu en la sexualitat un element bàsic de la personalitat, una manera pròpia de ser, de manifestar-se, de comunicar-se amb els altres, de sentir, d'expressar i de viure l'amor humà. Per això, és part integrant del desenvolupament de la personalitat i del seu procés educatiu. «Veritablement, en el sexe hi ha les notes característiques que constitueixen les persones com a homes i dones en el pla biològic, psicològic i espiritual, i per tant influeixen molt en la seva evolució individual i en la seva inserció a la societat».

En el procés de creixement «aquesta diversitat unida a la complementarietat dels dos sexes respon complidament al disseny de Déu en la vocació favorable a cadascun». «L'educació afectivosexual considera la totalitat de la persona i exigeix, per tant, la integració dels elements biològics, psicoafectius, socials i espirituals.»

La Congregació per a l'Educació Catòlica vol promoure «una metodologia articulada en les tres actituds d'escoltar, raonar i proposar, que

**La Congregació per a l'Educació Catòlica promou una metodologia articulada a escoltar, raonar i proposar**



Dimitri Conejo Sanz

## ESGLÉSIA EN SORTIDA

## Ben de matí

Quan un dia ens hem de llevar abans d'hora i fem un recorregut diferent de l'habitual observem coses diferents; si, a més, parem atenció i amb certa calma contemplem una mica el que ens envolta, ens adonem d'alguns detalls que cal agrair.

Això és el que vaig viure fa uns dies en què de tornada de deixar una persona a l'aeroport (molt d'hora i passant per llocs que no són habituals), vaig observar com la ciutat inicia el dia; com hi ha persones que amb la seva tasca essencial fan tot allò que ens facilita la vida als que ens posem en marxa unes hores més tard.

Vaig començar a pensar en tantes persones que al voltant nostre fan tasques invisibles i, alhora, imprescindibles, per tal que la vida sigui com la volem, ja sigui per la neteja, pel manteniment de tot allò que no funciona, perquè cal obrir les portes dels espais, treure les alarmes... i tot això sense fer soroll. És una tasca quotidiana que normalment no valorem.

Em van venir al cap tantes persones que, de manera discreta, ofereixen el seu granet de sorra perquè els serveis de la nostra Església puguin tirar endavant. Parlem dels voluntaris, perquè d'ells encara ens en recordem, però també de les persones que, sense nom, ofereixen les seves capacitats generosament per preparar celebracions, netejar els espais... Deixar-ho tot a punt per tal que gaudim de la millor manera possible del que sigui: Eucaristia, comunions, confirmacions, concerts... Tot allò que ens fa créixer com a comunitat i ens obre al món, tot oferint el nostre testimoni de vida des del servei.

afavoreixin la trobada amb les necessitats de les persones i les comunitats». El document està disponible a [www.educatio.va](http://www.educatio.va).

D'altra banda, l'Institut per a les Obres de Religió (IOR) ha publicat l'informe corresponent a l'any 2018, que assenyalava que va oferir serveis a 14.953 clients per valor de 5.000 milions d'euros en recursos financers, dels quals 3 mil 200 milions corresponen a la gestió i custòdia d'estalvis.

El 2018 l'Institut va augmentar la integració de criteris negatius i positius d'anàlisi per a la selecció de l'activitat financera amb la qual es puguin fer inversions coherents amb l'ètica catòlica, i va seleccionar exclusivament empreses que duguin a terme una activitat d'acord amb la Doctrina Social de l'Església.

Esvan continuar les inversions adreçades a afavorir el desenvolupament dels països més pobres, respectant les decisions coherents amb la realització d'un futur sostenible per a les generacions futures, i es va contribuir a la realització de nombroses activitats de tipus benèfic i social.

*Foto:* Segons el document, la desorientació antropològica ha contribuït a desestructurar la família, amb la tendència a anul·lar les diferències entre l'home i la dona.

## Tarragona

### Joan Planellas, nou arquebisbe metropolità i primat de Tarragona

## «L'Esperit fa jove, rejoyeneix, l'Església»

JOAN BORONAT

Tarragona

Fotos: Agustí Codinach

*Spiritus iuvenem facit Ecclesiam* («L'Esperit fa jove, rejoyeneix, l'Església»). Aquest és el lema episcopal escollit pel nou arquebisbe metropolità i primat de Tarragona, el gironí Mons. Joan Planellas i Barnosell, una frase inspirada en la constitució de l'Església *Lumen gentium* 4, del Concili Vaticà II.

Al voltant d'aquest lema va girar bona part de l'allocució de Mons. Planellas en haver estat ordenat bisbe i prendre possessió de la càtedra de Fructuós. Referències al Concili Vaticà II que diu que és «per la predicació de l'Evangelí», que l'Esperit «rejoyeneix l'Església»; mencions patristiques com quan Orígenes, al segle III, afirma que l'Esperit Sant fa viure els homes com els infants, «sense taques ni arrugues ni res de semblant»; Climent d'Alexan-



Planellas va rebre l'ordenació episcopal de mans del cardenal Joan Josep Omella.



El nou arquebisbe, acompanyat de Jaume Pujol i Joan Enric Vives, saludant els diocesans.



**JOAN JOSEP OMELLA**  
 «Arribes a una comunitat de gran recorregut, d'arrels paulines, per evangelitzar a través del preciós, tot i que de vegades difícil, camí de la comunió»

dria, que escriu que «som cridats a viure una eterna primavera»; referència al papa Francesc en la seva recent exhortació als joves quan afirma: «Ser jove, més que una edat, és un estat del cor.»

Més de 2.000 persones van escoltar aquestes paraules i d'altres el dissabte 8 de juny al matí i durant les tres hores que va durar la cerimònia de l'ordenació episcopal i presa de possessió canònica del nou arquebisbe a la catedral de Tarragona. Una celebració que va ser retransmesa en directe per Ràdio Estel.

Mons. Joan Planellas va arribar al Pla de la Seu acompanyat de l'alcalde en funcions de la ciutat, Josep Fèlix Ballesteros, moment en què es va obrir la porta principal de la catedral per ser rebut pel Capítol de la Catedral. Aleshores, l'arquebisbe electe, seguint l'antiquíssima tradició secular, va jurar defensar sempre els drets de la seu metropolitana «i la dignitat de primat de les Espanyes que honora i distingeix aquesta seu».

Hi va ser present la totalitat de l'episcopat català, amb els abats de Poblet, de Montserrat i del monestir ortodox de Saint Nicolas de la Dalmerie (França). També el cardenal Ricardo Blázquez, president de la Conferència Episcopal Espanyola, el bisbe auxiliar de Madrid i el de València, entre d'altres personalitats eclesiàstiques, i un total de 247 preveres, diaques i seminaristes.

L'administrador apostòlic i darrer arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, va pronunciar unes paraules de benvinguda en les quals, amb emoció, va subratllar que «aquesta Església en vós troba una anella més de la mil·lenària successió apostòlica. L'Evangelí que vingué de l'Orient resplendeix aquí cap a l'Occident per la predicació de l'apòstol Pau, que plantà l'Església en aquesta terra, a la vora de la mar, per on arribà l'Evangelí».

Abans del inici del rituel de l'ordenació es va mostrar a l'assemblea i es va llegir el mandat apostòlic pel qual s'oficialitza el nomenament, per part del Vaticà, de Joan Planellas com a arquebisbe electe de Tarragona.

El rituel de l'ordenació episcopal va ser presidit pel cardenal Joan Josep Omella, arquebisbe de Barcelona; el nunci apostòlic del Vaticà a Espanya, Mons. Renzo Fratini; Mons. Francesc Pardo, bisbe de Girona, i l'arquebisbe Jaume Pujol. Mons. Joan Planellas va romandre prostrat a terra mentre eren cantades les lletanies dels sants, en les quals també es va invocar el beat màrtir Marià Mullerat, beatificat recentment a la catedral de Tarragona.

Seguidament, l'escollit va rebre la imposició de les mans del cardenal Omella i de tots els bisbes presents; la unció del cap, el lliurament del llibre dels evangelis, l'anell, la



El nou arquebisbe de Tarragona impartint la benedicció final després de la missa d'ordenació.



En arribar a la catedral de Tarragona, Planellas va fer el tradicional jurament.

## JOAN PLANELLAS

«La mitra que porto és la del gran arquebisbe Josep Pont i Gol, que estava convençut que el Concili Vaticà II, retornant a l'Evangelí, havia de portar una nova primavera a l'Església»

mitra i el bàcul, per immediatament prendre possessió de la càtedra de Fructuós i rebre l'òscul de la pau, enmig de sons aplaudiments. Acompanyà la cerimònia una acurada litúrgia i el sosteniment dels cants a càrrec del Cor i Orquestra dels Amics de la Catedral i organista, dirigit per Mons. Miquel Barbarà.

### Comunió i autenticitat

En l'homília el cardenal Omella recordà al nou arquebisbe que «arribes a una comunitat de gran recorregut, d'arrels paulines, per evangelitzar a través del preciós, tot i que de vegades difícil, camí de la comunió». Una comunió que «s'ha d'estendre a les Esglésies de la Província Eclesiàstica Tarraconense, que a partir d'ara tu presidiràs, en el treball pastoral

conjunt amb les de la Província Eclesiàstica de Barcelona, que m'honro de presidir, i en comunió amb les Esglésies germanes de les diòcesis espanyoles».

Reprenent el contingut de l'allocució de Mons. Joan Planellas, apuntada al principi, el ja arquebisbe va fer una confidència: «La mitra que porto és la del gran arquebisbe d'aquesta seu, Josep Pont i Gol. L'arquebisbe Josep estava convençut que el Concili Vaticà II, retornant a l'Evangelí, havia de portar una nova primavera a l'Església.»

Joan Planellas va recuperar les paraules de Pont i Gol sobre el Vaticà II, en les quals deia: «Va ser una mentalitat, una línia a seguir: l'Evangelí viscut amb l'autenticitat que els nostres temps reclamen.» I afegia: «L'Església vol anar despullant-se de les aparences de poder, de la força, de les riqueses, de la influència terrena.»

Posteriorment, l'arquebisbe Joan es referí que «la unitat pastoral de les diòcesis amb seu a Catalunya és una dada essencial, que exigeix un treball de conjunt més enllà dels plantejaments estrictament diocesans». Així mateix, va incidir en la cabdal importància d'escoltar els laics i les laiques, tenir cura especial de l'important paper que ha de tenir la dona en la vida de l'Església, el diàleg obert tenint present el treball ecumènic amb les altres Esglésies cristianes, la capacitat de perdonar tant en àmbit eclesial, com social i polític. Ja cap al final va dir que «el qui estima pateix. I aquest patiment que porto en el cor, el vull meditar i compartir amb vosaltres a la llum de l'Evangelí».

Entre les autoritats civils hi van ser presents la consellera de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, Meritxell Budó; el subdelegat del Govern central a Tarragona, Joan Sabaté; Òscar Peris, delegat del Govern de la Generalitat a Tarragona, i Marcel·lí Joan, director general d'Afers Religiosos de la Generalitat, entre d'altres.

Tradicció i qualitat al  
servei de l'hostaleria  
des de 1880

Venda T 93 318 14 95  
F 93 412 44 45  
Roger de Llúria, 12-14  
08010 Barcelona

Lloguer T 93 308 01 04  
F 93 308 71 93  
Pg. de la Verneda, 150  
08030 Barcelona



CASA GAY S.A.

www.casagay.com

## Presentat l'informe sobre els Centres d'Internament d'Estrangers 2018

# Espais de sofriment inútil

MAC

«Els Centres d'Internament d'Estrangers (CIE) són espais de sofriment inútil per a les persones immigrades.» Així de contundent es va mostrar Josep Buades, sj, autor de l'informe *Discriminació d'origen*, elaborat pel Servei Jesuïta a Migrants i la Fundació Migra Studium, sobre els CIE a l'Estat espanyol durant l'any passat. La presentació va tenir lloc a la seu de Cristianisme i Justícia, a Barcelona, el divendres 7 de juny.

El 2018 es van registrar 7.855 internaments als CIE. D'aquests, 2.801 corresponien a persones de nacionalitat marroquina (el 36%) i 2.511 a persones de nacionalitat algeriana (32%). Són xifres que revelen inequívocament «una discriminació d'origen, ja que dues terceres parts del total dels internats als CIE pertanyen a només dues nacionalitats», va assegurar Buades. I va afegir: «Això és un fenomen molt preocupant.»

Així mateix, augmenta de manera alarmant el nombre de menors als CIE; el 2018 se'n van reconèixer 89, quaranta-un més que a l'any anterior. Pel que fa als motius de l'internament, la gran majoria responen a expedients de devolució per entrada irregular. Això palesa que l'internament, «un mètode poc eficaç», s'ha fet servir «sobretot com a eina de les polítiques de control

de fronteres», va constatar el jesuïta Josep Buades.

### *Vulneracions de drets*

Els equips de les entitats del Servei Jesuïta a Migrants van visitar un total de 807 persones (753 homes i 54 dones) a cinc centres situats a Madrid, Barcelona, València, Tarifa i Algesires. Buades va reconèixer que «òbviament no podem visitar tothom. Som conscients que la nostra tasca és prou significativa, però no representativa».

S'hi continuen observant possibles vulneracions de drets, com ara problemes en el procediment d'identificació dels menors d'edat, dificultats d'atenció a persones amb malalties físiques o mentals, limitacions de l'assistència sociocultural i jurídica, obstacles alhora d'accedir a serveis d'interpretació o fins i tot tractes degradants i vexatoris.

L'informe és fruit del treball d'escolta i acompanyament dut a terme als CIE i de l'anàlisi de les xifres oficials presentades pel Ministeri de l'Interior. Des del Servei Jesuïta a Migrants es denuncien les situacions de desprotecció que pateixen les persones internades i es fan dues reivindicacions fonamentals: d'una banda, el tancament dels CIE i, de l'altra, la necessitat d'explorar alternatives més humanes que facilitin processos d'integració social.



Cal explorar alternatives més humanes que facilitin processos d'integració social


**Getafe**

# Commemoració d'un centenari

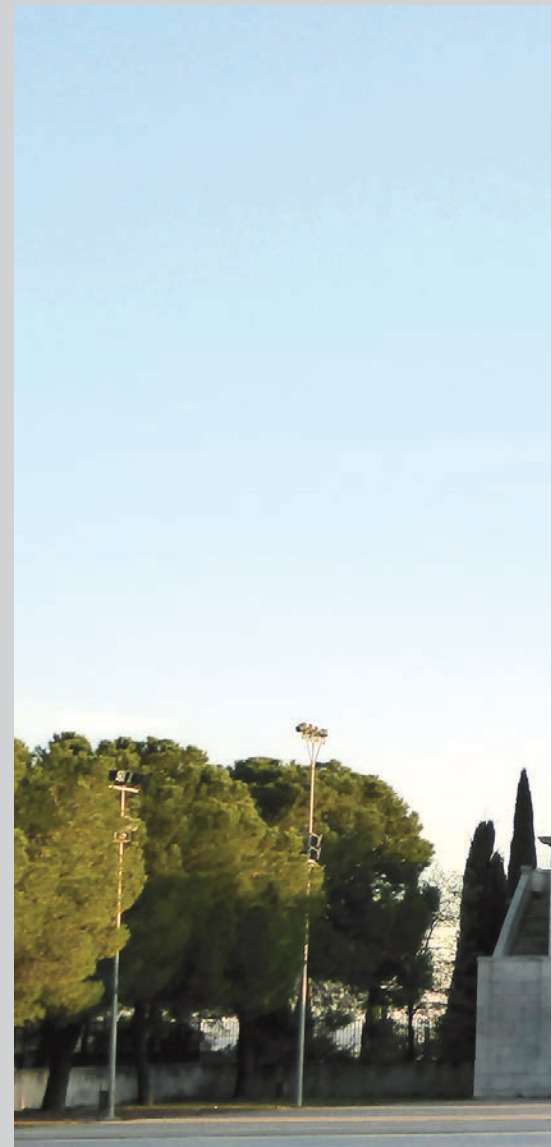
JOSÉ MARÍA ALSINA  
Cerro de los Ángeles

El 30 de maig del 1919 Alfons XIII, en nom de tota la nació espanyola, va consagrar Espanya al Sagrat Cor de Jesús en una cerimònia envoltada de gran fervor popular, celebrada en el mateix acte en què s'inaugurava el monument dedicat al Sagrat Cor al Cerro de los Ángeles. Enguany, en commemoració del primer centenari d'aquesta consagració, la Santa Seu ha declarat any jubilar a la diòcesi de Getafe, a la qual pertany el Cerro de los Ángeles, amb el lema tan evocador de «Les seves ferides ens han guarit». Així, es vol fer referència a les múltiples ferides que pateix el món actual i com únicament, si descobrim l'amor personal de Crist, l'home d'avui pot ser guarit.

Amb motiu d'aquest centenari, el proper 29 de juny, festa del Sagrat Cor de Jesús, es renovarà al Cerro de los Ángeles la consagració d'Espanya. L'acte estarà precedit durant la nit anterior per una vetlla d'adoració eucarística organitzada per l'Adoració Nocturna i diversos moviments juvenils. També moltes parròquies de diferents diòcesis s'han unit de manera diversa a aquest any jubilar: pelegrinatges al Cerro, consagracions parroquials i familiars al Sagrat Cor, especialment durant aquest mes de juny tradicionalment dedicat a la devoció al Sagrat Cor de Jesús.

És molt notable comprovar com ha ressorgit amb força renovada en molts ambients aquesta devoció tan lloada pel magisteri dels Papes i que ha gaudit d'un arrelament popular únic a tota l'Església. Va ser difosa d'una manera preeminent pel jesuïta P. Enrique Ramière, cofundador de l'Apostolat de l'Oració i iniciador de la coneguda revista *El Mensajero del Corazón de Jesús*, que va entrar a Espanya el 1866 de la mà del canonge barceloní Josep Morgades Gili, més tard bisbe, primer de Vic i, finalment, de Barcelona.

Aquesta relació entre Morgades i Ramière va ser recordada anys més



tard per un altre gran apòstol català del Sagrat Cor: l'estimat bisbe de Vic, Torras i Bages, com escribia més recentment Mn. Bonet Baltà: «Lligat —Morgades— molt jove a càrrecs eclesiàstics molt selectes que l'unien a la vida pública de Barcelona, va comprendre que aquesta devoció conjuminava magníficament l'íntima pietat de la seva ànima i del seu anhel apostòlic. D'aquí va sorgir —com recorda Torras i Bages— la gran realitat d'aquells “lligams fraternals amb l'il·lustre jesuïta de Tolosa, P. E. Ramière” i igualment l'afinitat sacerdotal amb aquelles obres —del P. Ramière— omplertes sempre de caritat ardent i lluminoses en gran mesura pel singular coneixement que revelen de les necessitats espirituals del nostre temps» (*Cristiandad*, n. 369).

No ignorem que, com en altres ocasions semblants, n'hi ha que consideraran inoportuna aquesta

Una de les causes principals de la descristianització actual té l'origen en la secularització de la vida social



*Foto: Al Cerro de los Ángeles es renovarà la consagració d'Espanya al Sagrat Cor de Jesús.*

celebració i la jutjaran com a pertanyent a èpoques que despectivament qualifiquen de nacionalcatolicisme i pròpies d'espiritualitats superades; això no obstant, com declarava monsenyor Rico Pavés, bisbe auxiliar de Getafe, en la presentació del centenari: «Continua sent avui més necessària la renovació d'aquest acte de consagració.» Creiem que continua vigent el que va dir la Conferència Episcopal Espanyola amb motiu del cinquantesenari de la consagració: «Més que mai el món necessita el testimoniatge viu de la nostra fe en Crist ressuscitat, la consagració és una proclamació valenta i joiosa de la fe que Déu ens ha concedit i és un acte de fe en la sobirania de Jesucrist i de confiança en el seu amor.»

Sant Joan Pau II ho havia afirmat reiteradament, la fe ha d'arrelar en la cultura, en cas contrari s'afebleix i s'acaba perdent. La vida cristiana no pot quedar restringida a l'àmbit privat de les relacions personals i familiars.

Cal no oblidar que una de les causes principals de la descristianització actual té l'origen en la secularització de la vida social impulsada des de les instàncies polítiques. Procés que actualment es desenvolupa amb una radicalitat més gran i amb conseqüències devastadores per a la vida cristiana. Per tot això és tan important el centenari que celebrarem, la renovació de la consagració d'Espanya al Cor de Jesús ha de ser ocasió per reafirmar la nostra confiança en les promeses del Cor de Jesús. Esperem allò que va proclamar el papa Lleó XIII en anunciar la consagració de tot el gènere humà: «Llavors es podran guarir tantes ferides, tot dret recobrarà la seva força antiga, tornaran els béns de la pau, cauran de les mans les espases i les armes, quan tothom accepti de bona voluntat l'imperi de Crist, quan l'obeeixin, quan tota llengua proclami que el Nostre Senyor Jesucrist està en la glòria de Déu Pare» (*Annum sacrum*).



*Encara que no hi creguis...*

***Tots tenim***

***un àngel***



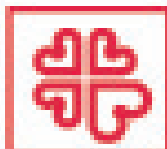
***Vols ser  
el nostre?***

[www.caritas.barcelona](http://www.caritas.barcelona)

***93 112 70 10***

ES12 2100 0965 5102 0001 0269

**75**  
anys



***Caritas***  
Barcelona

## SIGNES D'AVUI

# La mirada del nou arquebisbe

Acabada l'eucaristia d'ordenació episcopal i presa de possessió canònica, Mons. Joan Planellas rep salutacions i felicitacions de moltes persones que s'amunteguen al seu voltant. Una dona, tal vegada una mica gran, va davant meu i dedueixo pel que diu que és una feligresa seva de les parròquies de la diòcesi de Girona que ha atès fins ara el nou arquebisbe. «Com li haurem de dir ara?», li pregunta. La resposta no es fa esperar: «Mn. Joan, com sempre.» Al final de la seva al·locució, d'allò més reeixida, Joan Planellas va reproduir unes paraules del papa Francesc: «Queda clar que Jesucrist no vol prínceps que mirin despectivament, sinó homes i dones de poble.»

Com és la mirada del nou arquebisbe? Els seus ulls mostren una ac-

titud receptiva, per observar atentament, per captar la realitat, per escoltar des dels fons. No hi ha judici, sinó empatia. Si ha d'intervenir, la seva mirada aleshores es transforma en somriure. Es genera el diàleg, nodrit de pausa i de reflexió. Sense abdicar de les seves conviccions, però sense imposar ni constrènyer la llibertat.

Després del cant del *Te Deum*, pronuncia una al·locució que recull la seva mirada com a nou pastor de la diòcesi de Tarragona. Filtra el seu discurs a través del prisma evangèlic i de les propostes del Concili Vaticà

---

**La seva nova càtedra li atorga una responsabilitat especial**

---

LLUÍS SERRA LLANSANA  
llserrall@gmail.com



II. Es nota l'empremta del professor universitari de teologia. Rigor, precisió, entroncament històric amb les aportacions de la patristica. Es mostra l'ànima de pastor, que sent la urgència d'anunciar la persona de Jesucrist i el seu Regne. Es nota la persona que toca de peus a terra, que estima la terra on evangelitza, amb senzillesa, però sense complexos.

La seva nova càtedra li atorga una responsabilitat especial dins de la Conferència Episcopal Tarraconense: la unitat pastoral de les diòcesis amb seu a Catalunya exigeix una pastoral de conjunt. Molts temes: l'Església com a Poble de Déu, sinodalitat... Molts somnis. I un lema: «L'Esperit rejuveneix l'Església.» La partitura promet. Ara toca interpretar-la.

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.  
viquimolins70@gmail.com



Sovint sentim crítiques sense cap fonament sòlid sobre alguns costums dels nostres germans musulmans que comparteixen vida amb nosaltres des de fa anys. El més cridaner de tots aquests costums és el Ramadà amb el corresponent dejuni que marca la gran diferència del seu compliment en una societat tradicionalment cristiana però molt allunyada de penitències imposades com a precepte. A la majoria els sembla un integrisme fora de lloc en els temps moderns. Però jo em pregunto si aquells que ho critiquen o, fins i tot, fan una mica de burla del seu dejuni, s'han apropat a algun creient de Mahoma, tenen amics musulmans, han parlat amb ells, etc.

Confesso que algunes de les

## FINESTRA A LA VIDA

## Més enllà del ritu, la germanor

actituds dels nostres germans seguidors del profeta m'han interpel·lat amb la seva manera de fer, de sentir, de pregar i de compartir. Perquè no es tracta només d'un dejuni, sinó d'un mes de purificació interior, de germanor, de compartir amb l'almoina els béns personals i la pregària.

Jo he compartit dos gran exemples en aquest sentit. Un amic meu de la presó em va parlar de la seva manera de viure aquest mes darrere les reixes: per a ell era una oportunitat de parlar amb Déu íntimament i de millorar la seva vida purificant els seus desitjos. Com que no pot viure l'*Iftar* o sopar que celebren en família cada nit quan es pon el sol, ell menja el que els han donat en una bossa, tot sol a la cel·la donant gràcies a Déu perquè té menjar i altres

no. Això és el que em va dir amb un somriure d'orella a orella i va afegir que, fent-ho, se sentia molt feliç.

L'altre exemple l'he trobat al meu barri. Cada dimarts, durant el mes del Ramadà, l'Associació de Dones Marroquines de Catalunya, dins de Tot Raval, han organitzat un sopar per a celebrar l'*Iftar* amb els veïns cristians o de qualsevol creença amb una generositat i organització exemplar. Elles ho preparen tot amb una dedicació i una delicadesa que és d'agrair. Taules ben paradades, plats i coberts, dàtils, *harira* (la típica sopa), pastes, etc. Un barri agermanat més enllà de les seves creences.

---

**El Ramadà és també purificació interior, germanor i compartir**

**Els aqüeductes comunitaris de Colòmbia asseguren la sostenibilitat dels recursos hídrics**

# Aigua per a la vida



Mauricio Chinchilla és copresident de la xarxa regional d'aqüeductes comunitaris «Aigua per a la Vida» de la província de Guanenta.

**MAURICIO CHINCHILLA**  
«Al nucli urbà de Barichara la gent només té 2 hores d'aigua al dia, imagineu-vos com deu ser a la part rural»

A la *Laudato Si* el papa Francesc subratlla que «l'aigua potable i neta representa una qüestió de primera importància, perquè és indispensable per a la vida humana i per sustentar els ecosistemes terrestres i aquàtics». I, tot seguit, alerta d'alguns problemes com poden ser que a molts llocs la demanda supera l'oferta sostenible, la qualitat de l'aigua disponible per als pobres (que provoca morts diàriament), la tendència en alguns llocs a mercantilitzar aquest recurs escàs o l'augment del cost dels aliments i de diferents productes a causa de la major escassetat d'aigua.

Pràcticament, totes aquestes conseqüències les pateixen a Barichara, un municipi al nord-est de Colòmbia i, més particularment, a la zona de Santa Elena Bajo. Es tracta d'un espai singular l'hàbitat del qual pertany al bosc sec tropical (un 4% del territori colombià) i on l'aigua escasseja: «Al nucli urbà de Barichara la gent només té 2 hores d'aigua al dia, imagineu-vos com deu ser a la part rural», assegura el periodista colombià Mauricio Chinchilla Pineda.

Malgrat que l'aigua potable és un dret fonamental que l'Estat ha de garantir a tota la població, «la realitat no és tan fàcil com ho diu el paper», constata Chinchilla. Això ha fet que en algunes zones rurals les comuni-

tats hagin decidit crear associacions d'usuaris d'aigua. «No hem d'esperar que altres vinguin a resoldre els nostres problemes i aquí és on neix la força comunitària; en aquest cas i davant la seva absència, la societat civil som l'Estat», afirma Chinchilla, que és president de l'associació de subscriptors de l'aqüeducte rural Aguas Cristalinas de la zona Santa Elena Bajo.

A Barichara hi ha, juntament amb Aguas Cristalinas, dues associacions més d'usuaris d'aigua legalment constituïdes. Només a la jurisdicció de la Pastoral Social de San Gil (SE-PAS) hi ha un total de 155 organitzacions d'aquest tipus, agremiades a la Xarxa regional d'aqüeductes comunitaris «Aigua per a la Vida». Aquí es decideix col·lectivament l'ús de l'aigua, l'accés i la cobertura de les necessitats per a l'ús humà, els animals o els conreus. Alguns d'aquests aqüeductes funcionen en xarxes i compten amb infraestructures físiques, en altres casos, com el d'Aguas Cristalinas, funcionen captant aigua de les fonts de la zona i la porten a través de mànegues a les cases.

#### **Una Pastoral Social que enforteix les comunitats**

La Pastoral Social de la diòcesi de San Gil, a la qual correspon Barichara, s'ha preocupat des dels anys sei-



Els arcs de pedra contribueixen a la cura dels cursos d'aigua, propicien l'acollida d'espècies vegetals i animals i garanteixen la recàrrega dels aqüífers.

xanta pel desenvolupament comunitari, donant suport a associacions de dones, de camperols i al moviment cooperativista. També s'ha apostat per la sensibilització al voltant de l'aigua i la seva cura, donant ànim a l'establiment i enfortiment d'aquests aqüeductes comunitaris.

«La gent d'aquí és molt conscient que l'aigua cal protegir-la. L'aigua no surt de l'aixeta, és molt important saber on neix, on és la cisterna, quina és la recàrrega hídrica (que cal protegir, de la mateixa manera que l'entorn del naixement)», detalla Chinchilla. De fet, aquesta conscienciació també la duen a terme a l'escola per mitjà de projectes en els quals «els nens han identificat els diferents naixements d'aigua, les cisternes, han catalogat la flora i la fauna, tenen un herbari i a poc a poc aprenen com funcionen aquests sistemes hídrics i prenen consciència que això s'ha de cuidar i protegir».

A banda de les dificultats quotidianes que suposa tota aquesta gestió comunitària, també tenen l'obligació de defensar el territori d'agressions. És el cas d'una multinacional canadenca (Cannavida) que ha adquirit 15,5 hectàrees a Santa Elena Bajo amb la intenció de sembrar-ne una tercera part amb marihuana per a ús terapèutic. Des d'Agua Cristalina admeten que el projecte és legal però desconfien d'una sèrie d'intervencions i de les conseqüències.

És el cas d'un pou profund de 80 metres que ha fet la multinacional en la proximitat d'una font que subministra aigua a algunes famílies de

la zona, i que temen que podria assecar-lo; el fet que la marihuana és un conreu no adient per a un bosc sec tropical; la construcció d'un laboratori que podria emetre gasos i generar rebuigs; o la perimetrització de la instal·lació amb tanques electrificades. «Els líders socials han demanat que aquesta empresa marxi del territori. Som amos del nostre paisatge», denuncia Chinchilla.

### Terra Innova, inclusió i innovació social

Barichara és una ciutat considerada monument nacional des del 1975, amb molta vida cultural i potencial turístic. Això va dur Chinchilla i altres persones a constituir fa tres anys una entitat social de base comunitària per construir zones rurals on les persones puguin viure amb dignitat i, alhora, protegint el medi ambient. La Corporació Terra Innova treballa en tres programes.

D'una banda, l'agroecologia com a tècnica apropiada per assegurar productivitat i subsistència en una terra molt àrida, àcida i poc fèrtil. De l'altra, el turisme rural comunitari: «Aquesta és una zona de gran bellesa, oferim als turistes que visitin els boscos nadius, els cafetars, ensenyem com viuen les nostres famílies», relata Chinchilla. I, finalment, la recuperació de microconques i l'aigua: «En diem *verdissar*, pel que té de verd i de frondós, són arcs que es fan amb pedra a les lleres per frenar les pèrdues d'aigua i crear aigües molles», recorda Chinchilla.

Tots aquests programes han atret

«La gent d'aquí és molt conscient que l'aigua cal protegir-la»

«Els líders socials han demanat que Cannavida marxi del territori. Som amos del nostre paisatge»



La parròquia de Santa Elena, un espai promotor d'organització comunitària.

diferents universitats, i han facilitat l'estada de professors i espais per a pràctiques d'estudiants. «Hi ha molt d'intercanvi d'informació i de coneixement. També tenim visitants estrangers», celebra Chinchilla.

Aquest colombià actiu, que va viure quinze anys al monestir de Sant Jeroni de la Murtra, a Badalona, ha traslladat al seu país la idea d'un espai per allunyar-se del «soroll mundà». Això el va portar

a crear Bellavista del Silencio, una finca rústica a Santa Elena Bajo, on acull, en unes cel·les, aquelles persones que volen retirar-se uns dies en soledat i en silenci. «Se'ns apropem persones amb la necessitat de trobar un espai i sortir de la ciutat i d'aquest ritme tan estressant i de sensació d'inseguretat que, sovint, s'hi viu. Portem un ritme molt accelerat, les noves tecnologies ens mantenen solitaris però això no és la veritable soledat que significa endinsar-se en un mateix», observa Chinchilla.

Al voltant de la cura de l'aigua i la dignificació de l'ésser humà, s'edifica des de Barichara un projecte il·lustratiu de l'esperit de l'ecologia integral que promou l'apostolat de Francesc a través de l'encíclica *Laudato Si*.

A la zona Santa Elena Bajo, potser per la inspiració del seu paisatge, creix una reflexió serena que dona pas a processos organitzatius comunitaris. Des de la necessitat del dret humà a l'aigua es reivindiquen alhora qüestions d'autodeterminació i biodiversitat. La cura de l'aigua travessa dimensions ecològiques, culturals i socials, i dinamitza un moviment amb implicacions ètiques i polítiques. Des del silenci a l'acció, a Barichara es deixa sentir la veu de la terra.

## COM A CASA, ENLLOC



Demana'ns pressupost al T. 930385330,  
al M. 649 469 458 o a/e administracio@angelseil.cat.



Una banyera que convé canviar per un plat de dutxa, un habitatge que necessita una bona mà de pintura, adequar la instal·lació elèctrica i la lampisteria, donar una nova vida al pati... Tot sovint, una petita intervenció en la nostra llar fa que ens la mirem amb uns altres ulls i que ens hi trobem millor. Deixa que des d'Àngels, Empresa d'Inserció, t'assessorem i ens ocupem de fer-ho realitat.

<http://rocaipi.cat/projecte-angels-i-insercio-laboral/>

JOAN PLANELLAS  
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat



## Eucaristia i Caritat

La festa del Cos i de la Sang de Crist ens recorda que l'Església té per centre l'Eucaristia. El poble sant i fidel de Déu s'ha de fonamentar en l'Eucaristia, perquè ella és «la font i cim de tota la vida cristiana», com ho afirma el Concili Vaticà II (*Lumen gentium*, 11). I afegeix tot seguit que els fidels, «un cop nodrits amb el cos de Crist en la santa assemblea, demostren d'una manera palpable la unitat del poble de Déu, unitat adequadament significada i meravellósament produïda per aquest sagrament augustíssim».

D'aquí que l'eucaristia, en esdevenir el centre de la vida cristiana i la principal manifestació de l'Església, esdevingui també per excel·lència el sagrament de l'amor i de la caritat. No podem separar l'eucaristia de la caritat, de l'amor als altres. Combregar el cos de Crist vol dir combregar amb tot el seu Evangeli. I combregar amb el seu Evangeli vol dir combregar amb els pobres i amb tots aquells marcats pel dolor i la necessitat. D'entre els Pares de l'Església, probablement és sant Agustí qui millor ha expressat la correspondència que hi ha d'haver entre l'altar de l'eucaristia i la pròpia vida. Si damunt l'altar hi ha el cos de Crist, també el cristià ha de reproduir aquest símbol en la pròpia vida, esdevenint icones del «cos de Crist» enmig del món. Afirmar sant Agustí: «Si voleu comprendre el que és el cos de Crist, escolteu l'apòstol: "Vosaltres sou el cos de Crist i els seus membres"» (1Co 12,27). Si, doncs, vosaltres sou el cos i els membres de Crist, el que es troba damunt la

taula santa és un símbol de vosaltres mateixos, i el que rebeu és el vostre propi misteri. Vosaltres mateixos el ratifiqueu en respondre: "Amén" [...]. Sigueu el que veieu i rebeu el que sou. Això és el que ha dit l'Apòstol sobre aquest pa» (*Sermó*, 272).

Per aquest motiu, tradicionalment es relaciona la solemnitat del Cos i de la Sang de Crist amb la diada anual de Càritas. Aquesta prestigiosa institució eclesial demana avui la nostra resposta solidària, amb el lema «Cal estar a prop per a veure-ho tot». L'eucaristia ens ha de fer capaços de compartir, de canviar la nostra manera de viure, començant amb les petites coses de cada dia, des del que comprem a la botiga del costat fins a la generositat amb els necessitats. L'eucaristia, d'una manera molt profunda, ens educa per l'amor i la solidaritat, perquè davant l'eucaristia tots som iguals. Com afirma el papa Francesc, «Jesús vol que toquem la misèria humana, que toquem la carn sofrent dels altres. Espera que renunciem a buscar aquestes cobertures personals o comunitàries que ens permeten mantenir-nos a distància del nus de la tempestat humana, perquè acceptem de debò entrar en contacte amb l'existència concreta dels altres i coneguem la força de la tendresa. Quan ho fem, la vida sempre se'ns complica meravellósament i vivim la intensa experiència de ser poble, l'experiència de pertànyer a un poble» (*L'alegria de l'Evangeli*, 270).

Que siguem capaços d'estimar i de viure l'eucaristia per poder després viure també la caritat.

# Ajudem a cicatritzar la ferida

JOAN JOSEP  
OMELLA OMELLA  
Cardenal arquebisbe de Barcelona



Avui celebrem el *Corpus Christi*, una festa en què l'Església catòlica referma la seva fe en la presència real de Jesucrist en l'Eucaristia, sacrament de l'amor. Per això, ha esdevingut també *el dia de la caritat*. Així ho va voler Jesús, que va perpetuar sacramentalment l'ofertament de la seva vida al Pare per amor a tots i cadascun de nosaltres. L'Eucaristia compromet els cristians amb els més fràgils i vulnerables.

És precisament per això que Càritas diocesana de Barcelona aprofita la solemnitat del *Corpus* per presentar la seva Memòria anual d'activitats. Enguany l'estudi incideix en la desigualtat social, provocada per una crisi econòmica que encara no s'ha esvaït. Tot i que diuen que ja ha passat, moltes persones segueixen enfonsades, sense poder trobar una feina decent, sense poder accedir a un habitatge digne i sense poder sentir-se ciutadans de ple dret. Informes com el de la Fundació Foessa ens alerten que han augmentat en un 40% les persones

en situació d'exclusió social severa des de l'inici de la crisi.

És una ferida que produeix dolor als més vulnerables i necessitats, que veuen les seves il·lusions esquinçades i les seves possibilitats reduïdes. A un infant que ha nascut i crescut en una família sense recursos se li redueixen les oportunitats de tenir un futur pròsper. L'ascensor social que abans permetia igualar les oportunitats, ara està avariament.

Is'hi afegeixen les situacions de dolor que viuen les persones que han de fugir del seu país per por de la violència, per manca d'oportunitats. Convé recordar el compromís ferm de l'Església amb els més fràgils, amb els malalts, amb els pobres, amb els migrants i amb els refugiats. No podem oblidar els quatre verbs que ens proposava el papa Francesc a la ciutadania i a líders mundials: «acollir, protegir, promoure i integrar» (Jornada Mundial del Migrant i del Refugiat, 14 de gener de 2018).

En aquest context de patiment, hi ha moltes persones que es pre-

ocupen dels altres. El motor de la fe, de l'amor i de la solidaritat mou voluntaris, socis i donants de moltes entitats. La memòria de Càritas diocesana de Barcelona ens mostra signes d'esperança: 13.225 llars ateses el 2018, on viuen 20.080 persones, i 62.845 persones ateses des de les Càritas parroquials i arxiprestals.

¡Quina alegria veure com tants voluntaris i professionals treballen per millorar la vida de moltes persones! Dono gràcies a Déu per la gran quantitat d'institucions i entitats que hi ha, amb les quals compartim l'objectiu comú de construir una societat més cohesionada, digna i fraterna.

Volem promoure l'acollida, el diàleg i la trobada amb l'altre per fer front a la «cultura de la indiferència», com l'anomena el papa Francesc. Volem seguir teixint fils de comunitat, d'escolta i d'empatia amb els altres.

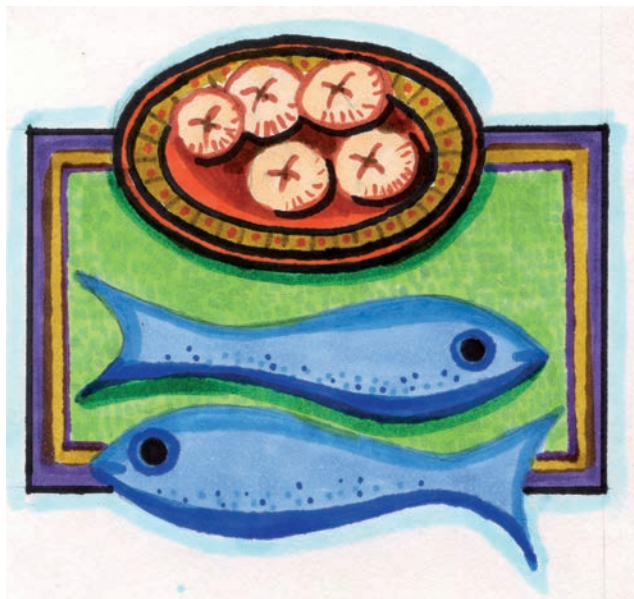
Benvolguts germans, només així aconseguirem cicatritzar aquesta ferida que ens cou com a societat i esdevenir una gran família.

## COMENTARI DE LA PARAULA

# Jesús sadollà cinc mil homes adults en ple desert

La diada tradicionalment anomenada del Corpus Christi, modernament s'enuncia pomposament com del «Santíssim cos i sang de Crist», sense mencionar el nom real del personatge, Jesús. El títol de Crist, «ungit» en grec, «messies/rei» per als jueus, ja ha passat a la història. Ha quedat penjat al rètol de la creu: «Jesús de Natzaret, rei dels jueus.» L'escena que comentem

avui es troba en els quatre evangelis. Segons Marc, els cinc mil homes adults s'haurien recolzat per terra en formació militar contravenint l'ordre explícita de Jesús (Mc 6,39-40); Mateu no el secunda (Mt 14,19); segons Joan, en la línia de Marc, se'l volien endur per la força per fer-lo rei (Jn 6,15). Lluc, en el seu escrit adreçat a l'exsumme sacerdot Teòfil, és més prudent. Jesús ordena als deixebles: «Feu-los recolzar per terra en grups com de cinquanta», com solien fer-ho els cercles de profetes. De fet, «som en un lloc desert», li adverteixen els Dotze, tot pretenint treure-se'ls de sobre: «Que se'n vagin per les aldees de la rodalia i per les masies a buscar allotjament.» Jesús, en canvi, havia acollit les multituds que el seguien i s'havia posat a parlar-los del Regne de Déu. Davant l'actitud exclusivista dels Dotze, els ordena: «i Doneu-los vosaltres de menjar!» Novament s'excusen i parlen en termes crematístics: «iNo tenim més que cinc



GLÒRIA MONÉS

pans i dos peixos! Si no és que anem nosaltres mateixos a comprar per a tot el poble aquest queviures.» Un cop la multitud dels cinc mil seguidors s'hagueren recolzat sobre l'herba verda, Jesús «prengué els cinc pans i els dos peixos; alçant la mirada al cel, pregà i pronuncià una benedicció sobre ells», tant sobre els pans com sobre els peixos. Per tal que els deixebles aprenguessin la lliçó que els volia impartir, «els anava donant als deixebles perquè els compartissin amb les multituds». En menjaren tots i quedaren saciats, comenta Lluc a Teòfil: les dotze cistelles de sobralles que han recollit han de servir per alimentar Israel en el futur.

JOSEP RIUS-CAMPS  
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

## CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI RICART  
Claretia i biblista

## Què tenen en comú les diferents aparicions de Jesús ressuscitat al Nou Testament?

A la carta als Corintis sant Pau diu que Crist es va aparèixer a Cefes, als apòstols, a més de «cinc-cents germans» i a ell mateix. Els evangelis expliquen que Crist es va aparèixer a Maria Magdalena i a altres dones davant el sepulcre, als deixebles d'Emmaús i als set deixebles que anaven a pescar al llac de Galilea.

Cada vegada, la seqüència és idèntica: Jesús pren la iniciativa de manifestar-se als seus deixebles en un context familiar: un àpat comunitari, caminant cap a Emmaús, pescant al llac de Galilea... Jesús apareix sota trets quotidians (un viatger, un jardiner) i parla i menja amb ells. Als seus interlocutors els costa reconèixer-lo i alguns es mostren increduls. Necessiten una explicació de les Escripures, un gest: partir el pa o posar els dits a les nafres. Finalment els confia una missió que els converteix en el futur. A través d'aquesta trobada i del do de l'Esperit Sant, són capaços d'anunciar les increïbles notícies de la Resurrecció de Jesucrist crucificat.

«Jesús de Natzaret era un home que Déu havia acreditat plenament davant vostre amb miracles, prodigis i altres fets significatius que va realitzar per mitjà d'ell entre vosaltres, com sabeu perfectament. D'aquest, un cop us el van lliurar, seguint el disseny ben determinat i previst per Déu, us en vau desfer, clavant-lo a la creu, valent-vos de gent estranya al poble jueu. Però Déu l'ha ressuscitat, desfent-li els lligams de la mort» (Ac 2,22-24).

PER A CONSULTES:  
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

## Corpus Christi

### Lectura primera

Gn 14,18-20

*Portà pa i vi*

Lectura del llibre del Gènesi:

En aquells dies, Melquisedec, rei de Salem, portà pa i vi. Com que era sacerdot del Déu Altíssim, beneí Abram amb aquestes paraules: «Que el Déu Altíssim, creador del cel i de la terra, beneeixi Abram. Beneït sigui el Déu Altíssim, que ha posat a les teves mans els teus adversaris.» I Abram li donà el delme de tot el botí.

### Salm responsorial

109

Oracle del Senyor el meu Senyor:  
«Seu a la meva dreta,  
i espera que faci dels enemics  
l'escambell dels teus peus.»

*R.* «Ets sacerdot per sempre,  
com ho fou Melquisedec.»

Que el Senyor estengui lluny des  
de Sió  
el poder del teu ceptre.  
Impera enmig dels enemics. *R.*

«Ja eres príncep el dia que vas  
néixer,  
tens la glòria sagrada des del si  
de la mare,  
des del principi jo t'he  
engendrat.» *R.*

El Senyor no es desdiu del que  
jurà:  
«Ets sacerdot per sempre,  
com ho fou Melquisedec.» *R.*

### Lectura segona

ICo 11,23-26

*Lectura de la primera carta de sant  
Pau als cristians de Corint:*

Germans, aquesta tradició que jo he rebut i que us he transmès a vosaltres ve del Senyor; Jesús, el Senyor, la nit que havia de ser entregat prengué el pa, i, dient l'acció de gràcies, el partí i digué: «Això és el meu cos, ofert per vosaltres. Feu això per celebrar el meu memorial.» Igualment prengué el calze, havent sopat, i digué: «Aquest calze és la nova aliança segellada amb la meva sang. Cada vegada que en beureu, feu-ho per celebrar el meu memorial.» Així, doncs, cada vegada que mengeu aquest pa i beveu aquest calze anuncieu la mort del Senyor fins que torni.

### Al·leluia

Jn 6,51

*Jo soc el pa viu, baixat del cel, diu el  
Senyor; qui menja aquest pa, viurà  
per sempre.*

### Evangelí

Lc 9,11b-17

*Tothom en menjà tant com volgué*

Lectura de l'evangelí segons sant Lluç:

Un dia Jesús parlava del regne de Déu a la gent i curava els qui en tenien necessitat. Veient que començava a fer-se tard, els dotze anaren a dir-li: «Acomiadeu la gent. Que vagin a passar la nit als pobles o a les masies del voltant, i

puguin trobar-hi queviures; aquí és un lloc despoblat.» Jesús els digué: «Doneu-los menjar vosaltres mateixos.» Ells respongueren: «No més tenim cinc pans i dos peixos. ¿Hem d'anar nosaltres mateixos a comprar menjar per a tota aquesta gentada?» Tots plegats eren uns cinc mil homes. Ell digué als deixebles: «Feu-los seure en grups de cinquanta.» Els deixebles ho feren i tothom s'assegué. Jesús prengué els cinc pans i els dos peixos, alçà els ulls al cel, els beneí, els partí i els donava als deixebles perquè els servissin a la gent. Tothom en menjà tant com volgué i recolliren dotze coves de les sobres.



## Calendari de la setmana

### Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAL I)

TEMPS ORDINARI

(SALTERI: SETMANA 4)

### Juny

#### 23. DIUMENGE

**Santíssim Cos i Sang de Crist (S), Blanc.** Lectures: Gènesi 14,18-20 / Salm 109 / 1 Corintis 11,23-26 / Lluc 9,11b-17

SANTORAL: Agripina, vg. i mr.; Josep Cafasso, prev.; Zenó, mr.

#### 24. DILLUNS

**Naixement de Sant Joan Baptista (S), Blanc.** Lectures: Isaïes 49,1-6 / Salm 138 / Fets 13,22-26 / Lluc 1,57-66.80

#### 25. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 13,2.5-18 / Salm 14 / Mateu 7,6.12-14

SANTORAL: Guillem, ab. Oròsia, vg. i mr.; Pròsper d'Aquitània, b.

#### 26. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 15,1-2.17-18 / Salm 104 / Mateu 7,15-20. O bé: *Sant Pelai (ML), Vermell.*

SANTORAL: David, erm.; Joan i

Pau, mr.; Josepmaria Escrivà de Balaguer, prev. i fund.; beata Magdalena Fontaine, vg. i mr.; Perseveranda, vg.

#### 27. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 16,1-12.15-16 / Salm 105 / Mateu 7,21-29. O bé: *Sant Ciril d'Alexandria (ML), Blanc.*

SANTORAL: Ladislau, rei; beat Tomàs d'Orvieto, rel.; Zoile, mr.

#### 28. DIVENDRES

**Sagrat Cor de Jesús (S), Blanc.** Lectures: Ezequiel 34,11-16 / Salm 22 / Romans 5,5-11 / Lluc 15,3-7

SANTORAL: Argimir, monjo i mr.; Marcel·la, mr.; Ireneu de Lió, b. i mr.; Pau I, p.

#### 29. DISSABTE

**Sants Pere i Pau (S), Vermell.** Lectures: Fets 12,1-11 / Salm 33 / 2 Timoteu 4,6-8.17-18 / Mateu 16,13-19

SANTORAL: Cir, b.; Maria.

### El Sant 26 JUNY

## Màrtirs de Cambrai

L'Occident actual en bona part és hereu de l'esperit de la Revolució Francesa. Un dels elements característics d'aquest esdeveniment històric crucial va ser l'anticlericalisme: es va destruir molt de patrimoni religiós i la persecució va originar nombrosos màrtirs arreu de França. Entre aquests hi ha les anomenades màrtirs de Cambrai, executades l'any 1794.

A la ciutat d'Arras, al nord de França, hi havia una reduïda comunitat de set religioses, Filles de la Caritat de Sant Vicenç de Paül. S'encarregaven d'una petita escola de nenes i de tenir cura dels malalts. L'any 1793, amb l'inici, dins de la Revolució Francesa, del període conegut com a Gran Terror, la violència es va fer extrema. La superiora, Maria Magdalena Fontaine, va enviar les germanes més joves a l'estranger. Les quatre que es van quedar van ser arrestades acusades d'activitat contrarevolucionària. Després d'uns quants mesos a la presó de la ciutat de Cambrai, el 26 de juny del 1794 van ser condemnades a mort per un tribunal i immediatament guillotinades. Les màrtirs van pujar al patíbul cantant a l'uníson l'*Ave Maris Stella*. Benet XV les va beatificar el 1920.



# Encara sobre la Confirmació

**JAUME GONZÁLEZ PADRÓS**  
Professor de l'Institut Superior  
de Litúrgia de Barcelona



Diguem-ho una vegada més: quin és el contingut del sagrament de la Confirmació? Tornar sobre aquest argument pot semblar enfadós, atès que en les últimes dècades n'hem parlat infinites vegades, però arran dels testimonis incessants, tan decebedors, hem pensat que convé tornar-hi.

Encara avui, durant la passada Pasqua, hem sentit parlar a catequistes i catequitzats d'aquest sagrament com el moment propici perquè el qui fou batejat d'infant faci un acte de «confirmació» subjectiva. És a dir, que qui confirma seria el mateix individu i la cosa confirmada la pròpia fe.

Ja el professor Farnés ens advertia a classe de l'error d'aquest plantejament, amb explicacions d'allò més gràfiques i afirmacions contundents. El seu pronòstic, però, s'ha mostrat massa optimista: a la praxi de confirmar amb aquesta idea errònia i de forma tan separada del baptisme, no li donava més de dues dècades de vida. Ja en fa més de tres, i molts continuen en l'error, sense vacil·lar.

La primera il·luminació per sortir de l'equívoc, als qui plantegen la confirmació segons hem dit més amunt, arriba arran d'aquesta hipòtesi: si aquest sagrament és el que dius, hem de concloure que, quan és un adult qui rep el baptisme, i amb tota la consciència del que fa, no necessitaria ésser confirmat. I, tanmateix, la realitat ens diu que cal que ho sigui i, encara més, en la mateixa celebració baptismal i eucarística. Evident!

D'altra banda, a la constitució *Lumen gentium* del Concili Vaticà II, hi

ha una esplèndida definició del sagrament de la Confirmació, a partir dels seus efectes. No es pot dir ni millor ni més sintèticament. Després d'haver parlat del baptisme, hi llegim: «Pel sagrament de la Confirmació [els fidels] queden vinculats *més perfectament* a l'Església, són enriquits amb una fortalesa *especial* de l'Esperit Sant, i així queden obligats amb un compromís *més gran* a difondre i a defensar la fe amb la paraula i amb les obres com a veritables testimonis de Crist» (11). Per tant, la gràcia d'aquest sagrament rau en l'adverbialitat. No aporta res nou, sinó que fa ferm (con – firma) allò que la persona ja havia rebut en l'aigua baptismal. Com diu el Catecisme, la confirmació és l'acabament (*perfectio*, en llatí) del baptisme (cf. núm. 1.304).

Així, doncs, hem de concloure: qui confirma és l'Esperit Sant a través del sacerdoti apostòlic; la cosa confirmada és el baptisme amb els seus efectes en la vida del fidel; el confirmand és el batejat que rep tots aquests beneficis de gràcia divina amb el seu assentiment, obertura a la gràcia i professió de fe. Quan serà general que els catòlics romans descobrirem el veritable rostre del sagrament de la Confirmació? Quan tindrà el seu lloc teològic precís dintre de la praxi sacramental de la Iniciació cristiana, entre el baptisme i l'eucaristia?



Eucaristia a l'església del castell de Subirats.

## Viure en el pluralisme com a cristians (i II)

MARIBEL POU MONCLÚS

Després de les aportacions dels grups de treball, va arribar el torn de dues persones que viuen immerses en la diversitat humana: Llum Delàs, religiosa del Sagrat Cor, i Mn. Manel Pousa, més conegut com el Pare Manel. Van dissertar sobre el tema *Visc l'Evangeli en el pluralisme*. Ella, sempre disposada d'acord amb el que se li ha «demanat o presentat» i ell, des de l'actitud de no saber-se «mai superior a qui t'envolta». Tots dos treballen per a l'atenció integral de les persones vulnerables des de l'agraïment i l'alegria per tot el rebut.

Des de la Fundació Roure i la Fundació de l'Esperança, Llum Delàs contacta diàriament amb «moltes persones diferents, de procedència, cultura, llengua, valors i habilitats diverses». Viu al Raval des de fa trenta-un anys. Considera que, des d'aquesta perspectiva, «viure les benaurances fins i tot diria que resulta fàcil; ens acompanyem en una vida senzilla i fraterna». I afegeix: «Estem amb qui el món no té gaire en compte.» Per a ella, el món empobrit és el pluralisme real.

Per la seva banda, el P. Manel va explicar que no li suposava cap esforç acceptar l'altre, ja que des de petit ho havia viscut a la família, amb sis germans ateu o agnòstics i uns pares no practicants perquè s'estimaven i els estimaven. «És expressió transcendent la de qui t'estima», va afirmar. Des de la seva fundació atén infants i joves, vetlla pel món de la presó, fomenta el diàleg interreligiós... «L'essencial del cristianisme és viure'l», va dir.

Després de dialogar entre ells i amb el públic, Llum Delàs va fer ressonar des de la convicció les paraules de sant Pau a la primera carta als Corintis (9,22): «M'he fet feble amb els febles per guanyar els febles.» Tant ella com el P. Manel van coincidir que aquest «guanyar» equival a «estimar».

Després de la sessió matinal, es va passar al dinar i, seguidament, a la visita del castell de Subirats. El bisbe de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, Mons. Agustí Cortés, va presidir l'Eucaristia de cloenda, que va tenir lloc a l'església del mateix castell. En acabar, el Penedès va traspasar el relleu a la diòcesi de Lleida per a la celebració de la 49ena Jornada Nacional, l'any 2020.

### EL CONSULTORI

#### PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL

pel Dr. Joan Antoni Mateo

### La fe, un do per a pocs?

**Se'ns ha dit que la fe és un do de Déu. Per què l'atorga a uns i a altres no? També se'ns ha dit que sense fe ningú no pot agradar a Déu i salvar-se. Es podria dir aleshores que si Déu la nega a alguns els aboca a la perdició? És possible una resposta aclaridora?**

Les preguntes assenyades, ben plantejades, sempre són susceptibles d'una resposta raonable. En canvi, una pregunta mal plantejada no pot rebre una resposta sensata. Ho hem de reformular. Tal com ho planteja vostè, no és compatible amb la fe cristiana, perquè hem de parlar des de la fe cristiana. I què ens diu la Revelació a la qual ens adherim per la fe? Algunes coses molt sensates per plantejar bé tot aquest tema. Comencem per una afirmació cabdal del Nou Testament: Déu vol que tots els homes se salvin i arribin al coneixement de la veritat. Per tant, cal eliminar tots els plantejaments incompatibles amb aquesta gran veritat. Déu crida tothom a la salvació i no denega a ningú els auxilis necessaris per a la salvació. La fe és do perquè és iniciativa de Déu. Ell és el primer que s'ha avançat a estimar-nos. Ara bé, nosaltres rebem aquest anunci ordinàriament per la predicació de l'Evangeli i ens hi adherim per la fe que Déu mateix ens dona i no ens hi resistim. Cal veure també les circumstàncies concretes i els moments vitals en què les persones reben l'anunci. En realitat molts no l'han rebut, no estaven en aquella situació d'atenció receptiva i de recerca que requereix un acolliment personal i responsable de la predicació. Potser esdevindrà en un altre moment. Recordo dos germans que es van educar en circumstàncies semblants amb diferents resultats. Un va arribar a l'adolescència havent fet un camí de fe i l'altre es va convertir als quaranta anys. Déu té els seus temps que no coincideixen amb els nostres. Més que entrar en el misteri de la resposta personal de cadascú, crec que ens hem d'afanyar a sembrar, a predicar, fins i tot, com deia sant Pau, quan és oportú i quan no ho és. I deixar-ho en mans de Déu. Segurament entre el tot i el no res pot haver-hi molta riquesa que va disposant a la fe plena.

#### PER ENVIAR CONSULTES

AL DR. MATEO:

elconsultori@hotmail.com

Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

## Postals des d'Andalusia

### Les 3 processons del Corpus Christi

La festa del Corpus Christi tanca les grans solemnitats després de la Pasqua. Una festa que es va començar a estendre a tota l'Església d'Occident al segle XIII, per interès del papa Urbà IV, convertint-se aviat en una festa popular. La seva finalitat és «proclamar i augmentar la fe en la presència de Jesucrist al Santíssim Sagrament», fent-li adoració pública. Tres capitals andaluses acaparen principalment l'esplendor i la solemnitat del Corpus —Granada, Sevilla i Còrdova— i, en general, tots els pobles i ciutats organitzen les seves processons del Corpus, amb la tradició d'encatificar els carrers amb jonça i romaní. Antigament, en molts pobles, el meu (Hinojosa del Duque) entre ells, els joves preparaven els assots de jonça, i els movien a l'aire amb un soroll peculiar, com a homenatge juvenil al pas de la custòdia.

Ja sabem que hi ha tres processons del Corpus Christi: la processó de les custòdies com a homenatge a la presència real del Senyor en el sagrament de l'Eucaristia; la processó dels «Cristos trencats», dels malalts, dels pobres, dels desemparats, dels que viuen en soledat, dels que ho passen malament, colpejats per les circumstàncies de la vida; i la processó dels «Cristos vius», la de totes les persones que caminen pels senders de la història, potser sense saber que «som germans».

«Aneu davant, Senyor. Gràcies perquè ens feu sentir que val la pena caminar i viure amb Vós!»

ANTONIO GIL  
Sacerdot i periodista



## Cartes

### Eutanàsia... per a mi no, gràcies

Si fa una mica més d'un any, jo hagués signat un DVA (Document de Voluntats Anticipades) que hagués inclòs o no l'eutanàsia, o la meva esposa o família l'hagués acceptat, avui vostès no em llegirien.

Tot va començar en un hospital de Barcelona, el 17 d'abril del 2018, quan em van operar de dos tumors al fetge. Va ser una operació llarga però positiva, però unes infeccions nosocomials em van portar a un estat de coma fins al punt que el 13 de juny, dia de Sant Antoni de Pàdua, alguns metges (no tots), em volien disconnectar del tot.

La meva esposa i família van fer dues preguntes: 1. Es pot fer alguna cosa que no hagin provat? 2. Això farà que pateixi innecessàriament? L'equip mèdic va començar l'última fase i mentrestant, la meva esposa i fills resaven a sant Antoni de Pàdua. Vaig rebre l'Extremunció, aquell dia. Tot semblava dat i beneït. (Mai millor dit)... doncs, no; aquí estic.

Quan estava en coma, em vaig adonar que m'estava morint i m'anava encomanant, en total silenci, a la Mare de Déu, a sant Antoni de Pàdua i al sant pare Pius de Pietrelcina i, al final, en veure el túnel de llum, tantes vegades esmentat, a sant Llätzer. Necessitava viure més temps per estimar i perdonar i ser perdonat i seguir la Seva Voluntat.

Avui, estic recuperat i ho comunico per si pot ser d'utilitat per a algú.

ANTONI SAGARRA MUT  
Barcelona

### En defensa d'aquesta «germana terra»

Encara falta molt per fer, més enllà de les actuacions dels governs, que de vegades caminen a les palpenes amb fins demagògics. És la societat la que ha de prendre

consciència en el si de les pròpies famílies, que la salut de tota la humanitat depèn de la responsabilitat que cadascú ha d'assumir en defensa d'aquesta «germana terra», com l'anomenava sant Francesc d'Assís.

Deia el papa Francesc que el clima és un bé comú, de tots i per a tots, i que el seu deteriorament és un gran desafiament per a la humanitat, que afecta sobretot els més pobres. Els governs han de ser conscients que el benestar social, la cohesió i la pau, requereixen una mobilització de tots els recursos disponibles per cuidar la nostra casa comuna, però també la societat civil ha d'afrontar un gran desafiament educatiu i de responsabilitat en aquest camp. El que considero molt negatiu és que es culpi els que, amb seguretat, fan més per no alterar el clima, com són els agricultors.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ  
Girona

### Ideologia contra biologia

Quan els governs no s'ocupen de solucionar els problemes més greus per al benestar del país i es dediquen a fer lleis innecessàries, malament rai. Això ha passat recentment a Mèxic (malgrat que podia haver passat també en molts altres països), amb la Llei de l'uniforme neutre a les escoles.

És una altra imposició de la ideologia de gènere, absurda i deformant per a la ment dels mateixos infants. Va en contra de tota lògica negar o, més ben dit, relativitzar el que ja és evident perquè ve donat per la biologia. No és exclusiu d'un país i, a més, està emparada pels organismes internacionals com l'ONU. Això condueix a la destrucció de l'ésser humà. No s'admet res que em condicioni. Jo decideixo.

LOURDES CAMPS CARMONA  
Barcelona

## Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

## El component religiós de la revolta del 1640

# Què va ser el Corpus de Sang?

EDUARD BRUFAU

Un dels episodis més importants i coneguts de la història de Catalunya és l'anomenat Corpus de Sang, que va tenir lloc l'any 1640. Aquell esclat popular contra els abusos de les tropes reials va desembocar en la Guerra dels Segadors i anys més tard, el 1659, es va tancar amb el Tractat dels Pirineus, pacte entre les monarquies hispànica i francesa que cedia a aquesta última el Rosselló i part de la Cerdanya.

El Corpus de Sang i el posterior conflicte entre les institucions catalanes i la monarquia hispànica ha estat tradicionalment considerat com una revolta «nacional». Així ho posa de manifest el fet que l'himne de Catalunya sigui justament *Els Segadors*. Ara bé, la lletra original de l'himne —sense contradir la interpretació d'identitat nacional dels fets— aporta com a detonant de l'esclat popular l'element religiós. Concretament, referint-se a les tropes reials, el text diu: «N'han cremada una església / que Santa Coloma es deia, / cremen albes i casalles / los calzes i les patenes, / i el Santíssim Sagrament. / Alabat sigui per sempre! / Mataren un sacerdot / mentres que la missa deia.» A continuació la lletra descriu com els pagesos entren a Barcelona el dia de Corpus Christi: «Lo bisbe els va beneir / amb la mà dreta i esquerra: / "Ont és vostre capità, / a ont és la vostra bandera?" / Varen treure el bon Jesús / tot cobert amb un vel negre: / "Aquí és nostre capità / aquí és nostra bandera."» L'abrandat fervor religiós no pot ser més explícit. Aquesta mateixa indignació per part d'una classe popular pietosa també es veu perfectament reflectida en el quadre més icònic que representa



aquells fets, *El Corpus de Sang* del pintor sabadellenc Antoni Estruch, de l'any 1907 (a la imatge).

### El context històric

El Corpus de Sang i la Guerra dels Segadors van ser uns fets que van afectar Catalunya, però que només es poden comprendre dins del context europeu del moment: la Guerra dels Trenta Anys (1618-1648). Aquest va ser un dels molts conflictes bèl·lics que van enfrontar les monarquies hispànica i francesa al llarg dels segles XVI i XVII. Com és lògic, en aquestes guerres els indrets que més en patien els efectes eren els fronterers, com és el cas de Catalunya.

El Principat no només era l'escenari de bona part de les batalles; els milers de soldats desplaçats per al conflicte havien de ser allotjats i mantinguts per la població local, que ja es trobava amb moltes dificultats a causa de l'elevada pressió fiscal. Per acabar-ho d'agreujar els soldats cometien tota mena d'abusos contra els pagesos, incloent-hi nombroses profanacions d'esglésies. Tard o d'hora, la revolta havia d'esclatar. L'historiador Antoni

ANTONI SIMÓN I TARRÉS

«Les accions perpetrades pels "tercios" donaren un contingut religiós a la revolta»



«El Corpus de Sang», d'Antoni Estruch (1907)

Simón i Tarrés ho explica així: «Les accions perpetrades pels *tercios* hispànics durant la primera meitat de l'any 1640 donaren un contingut religiós a la revolta popular i pagesa. El saqueig, profanació i incendi primer de l'església de la Garriga i de la capella del castell del noble Antoni de Fluvià a Sant Esteve de Palautordera, i després de les esglésies de Santa Coloma de Farners, Riudarenes i Montiró exacerbaren l'animadversió contra unes tropes entre les quals hi havia soldats valons i alemanys de "fe dubtosa".»

El dia de Corpus una munió indignada de pagesos procedents de diverses comarques, va entrar a Barcelona. Però a diferència de les revoltes dels segles XIX i XX que avui tenim més presents en l'imaginari col·lectiu, les anteriors a la Revolució Francesa no tenien necessàriament un component ideològic revolucionari. Més aviat pretenien defensar un model social i polític que podríem anomenar «senatorial» o «federal», que venia de l'edat mitjana i que els nous estats cada vegada més centralitzadors anaven erosionant. Només així s'entén que al costat de lemes com ara «Visca la terra!», «Muir a el

mal govern!» o «¡Visca Catalunya i els catalans!» els segadors revoltats cridesin amb el mateix fervor «Visca lo Reil, nostre Senyor» i «¡Visca la fe de Crist!»; o que entressin a Barcelona enarborant el Sant Crist de l'església de Sant Andreu del Palomar. També per aquest motiu s'explica que les institucions catalanes, inclosos la majoria dels eclesiàstics, es possessin de part dels revoltats.

A partir d'aquí els fets són ben coneguts: els segadors van assaltar la presó i van alliberar el diputat Francesc de Tamarit, arrestat per haver defensat la causa dels pagesos. Posteriorment van assassinar el virrei, que consideraven corresponsable, juntament amb el comte-duc d'Olivares, dels abusos de les tropes. En canvi, per als segadors, en un començament, el rei Felip IV era vist més aviat com un bon monarca envoltat de mals consellers. Les institucions del Principat, encapçalades per Pau Claris, diputat eclesiàstic i president de la Generalitat, no van tardar a secundar la revolta. Va començar així un conflicte que va durar molts anys. Finalment les institucions i el sistema polític de Catalunya van ser respectades, però ja s'havia obert una esquerda que esclataria definitivament a la Guerra de Successió.

## La Fundació Joan Maragall ret homenatge al monjo de Montserrat en un acte al Palau de la Generalitat

### L'últim adeu a Lluís Duch



Després de la mort de Lluís Duch han estat moltes les institucions que l'han volgut recordar homenatjant-lo arreu del territori. La secció de Filosofia de l'Ateneu Barcelonès va ser la primera a fer-ho el mes de gener passat, amb un acte que es va fer al mateix Ateneu Barcelonès i que va comptar amb la intervenció de persones molt properes a Duch. Finalment, després de totes les commemoracions que s'han fet durant aquests mesos, el 6 de juny la Fundació Joan Maragall (FJM) va organitzar l'únic homenatge que quedava per fer-li: l'institucional. Celebrat al Palau de la Generalitat de Catalunya i amb la presència del president Quim Torra, que va presidir l'acte acompanyat de l'abat de Montserrat, Josep M. Soler, aquest va ser l'últim adeu al savi que va emparaular el món.

#### Un pioner en el diàleg entre fe i cultura

El principal motiu pel qual la Fundació Joan Maragall va decidir retre un nou homenatge al pare Duch és el monogràfic que la revista *Qüestions de Vida Cristiana* li ha dedicat en el seu darrer número (263). És per això que l'encarregat d'obrir l'acte va ser el Dr. Miquel Calsina, director de la publicació, que va presentar el número dedicat al pare Duch i va destacar

l'empremta acadèmica, intel·lectual i espiritual que ens ha deixat el monjo de Montserrat a qui va definir com «un dels intel·lectuals més potents del segle XX i XXI». Una altra de les persones vinculades a la revista i que va participar en l'homenatge és el Dr. Josep M. Carbonell, president de la FJM, que davant les personalitats que van omplir el Saló Sant Jordi del Palau de la Generalitat va recordar la importància de la figura de Duch: «És un dels testimonis cristians més significatius i agosarats dels darrers anys al nostre país.»

El mateix Dr. Carbonell va aprofitar l'acte per remarcar la defensa ferma que sempre va fer Duch del diàleg entre fe i cultura, una idea que va acabar marcant la direcció de l'homenatge, ja que la van recordar també els posteriors ponents: «Duch creia en la possibilitat d'un diàleg sincer i creïble entre el pensament cristià i tot el món cultural de la contemporaneïtat. Si algú ha representat aquest diàleg és el P. Duch.»

Precisament el desig de potenciar aquest diàleg és un dels trets característics de la FJM, un fet que va voler destacar Quim Torra durant la seva intervenció: «Hem de reconèixer el gran treball de la FJM en aquests 30 anys i encoratjar-la a perseverar en la tasca de normalitzar les relacions entre cristianisme i



Agustí Codinach

**QUIM TORRA**  
«El bagatge cultural ens hauria de servir per enfortir la cohesió social, perquè quan falten les paraules s'abona el camí a la confrontació i la violència»

**JOSEP M. CARBONELL**  
«Duch és un dels testimonis cristians més significatius i agosarats dels darrers anys al nostre país»

la cultura en els nostres dies.» Com va explicar el president, «el bagatge cultural ens hauria de servir per enfortir la cohesió social, perquè quan falten les paraules s'abona el camí a la confrontació i a la violència. El diàleg ha de ser sempre possible».

#### **El pensament de Lluís Duch**

Representant la família monàstica de la qual formava part el P. Lluís Duch, l'abat de Montserrat, Josep M. Soler, va explicar des de la seva experiència com era el dia a dia de Duch: «Ell posava la seva intel·ligència penetrant i la seva visió de les coses a disposició dels altres, sobretot en la docència, en els llibres i articles, en les conferències, en les converses informals. I també en les homilies.»

El mateix abat va endinsar-se en el pensament de Lluís Duch, que és conegut per la seva teoria de l'emparaulament: «A la base del seu pensament hi havia la seva fe cristiana. En la seva reflexió tractava, amb un neologisme molt d'ell, d'«emparaular» la realitat, per fer entrar la vida, en paraules i en expressions humanes per tal de comprendre-la millor i de poder-la reflexionar.»

Per tal d'entendre el seu pensament i la seva visió de la realitat, Josep M. Soler va fer una crida a

L'homenatge es va celebrar al Saló Sant Jordi del Palau de la Generalitat.

tots els assistents a estudiar les seves obres, per continuar d'aquesta manera el solc que ens ha deixat Duch: «Ara ens queda la seva obra que ens ajuda a analitzar la realitat, a reflexionar. Serà bo per a la cultura i la vida del nostre país. Serà bo per superar la superficialitat instal·lada en tants àmbits.»

Finalment, després de la seva intervenció va ser el torn del president de la Generalitat, que també va fer referència a l'«emparaulament» de Duch, però hi va fer un incís: «Ens cal «emparaular», parlar, dialogar, sí. Però ens convenen — en tots els ordres — diàlegs en profunditat, no pas cosmètics i de cara a la galeria. A Lluís Duch li agradava citar Ernst Bloch quan deia que «el millor de la religió és que provoca heretges». La saviesa, per tant, ens fa córrer riscos.»

## La Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat organitza un acte en memòria del polític catòlic i catalanista

# Carrasco i Formiguera, referent actual



Agustí Codinach

L'acte va comptar amb les intervencions de Carles Armengol, Lluís Duran i Hilari Raguer.

**CARLES ARMENGOL**  
«És un referent com a model de cristià dedicat a la política»

CARME MUNTÉ  
Barcelona

«Visca Catalunya lliure!», va cridar Manuel Carrasco i Formiguera moments abans de ser afusellat el 9 d'abril del 1938 a Burgos per sentència signada per Franco. També resava «Jesús, Jesús...». Ell formava part dels perdedors de la guerra per partida doble, per catalanista i per catòlic. «No el van matar malgrat que era catòlic, sinó precisament perquè era catòlic», va afirmar contundent el pare Hilari Raguer, historiador, monjo de Montserrat i autor de *Divendres de Passió. Vida i mort de Manuel Carrasco i Formiguera* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat).

Va ser en un acte organitzat per la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, el 4 de juny a l'Ateneu Barcelonès, amb l'objectiu de posar en valor que Carrasco i Formiguera, polític i militant catòlic, és un referent ben actual pel seu lligam entre fe i país. «És un referent com a model de cristià dedicat a la política», va manifestar Carles Armengol, president de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat. I és un referent per a la mateixa Lliga, ja que va ser durant el mandat de la junta de Manuel Carrasco i Formiguera quan aquesta entitat va passar de pietosa a catalanista. Així ho va manifestar l'historiador Lluís Duran, que també va constatar que la Lliga, fundada el 1899 pel bisbe Josep Torras i Bages, és la tercera entitat en antiguitat del catalanisme.

Carrasco i Formiguera, líder històric d'Unió Democràtica de Catalunya, va ser secretari de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat del 1916 al 1919, un període en el qual es va culminar el Rosari monumental de Montserrat i es va celebrar, el 1919, una jornada patriòtica i religiosa per participar en la gestió del primer intent d'Estatut d'Autonomia, anterior a la República.

El 8 d'abril del 1939, des de l'exili de París, la Lliga va celebrar una missa en memòria de Carrasco i Formiguera. I ara, a principis del segle XXI, continua reivindicant com a més necessari que mai el testimoni d'aquest polític cristià que és encara un gran desconegut i una figura incòmoda per a molts.



**CERTIFICATS MÈDICS  
CARNET DE CONDUIR  
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC  
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

#### LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h  
Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros  
[www.centromedicoplazamolina.es](http://www.centromedicoplazamolina.es)

#### INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826  
Mòbil: 639 474 741  
c/ Balmes, 281, entr. 2n  
08006 Barcelona

## ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

# Sobtada acceleració en el desplaçament del pol nord magnètic



(AFP Photo/Kun TIAN)

Moviments magnètics del pol nord des del 1590 fins al 2019, segons mesures i models computacionals.

És cosa ben sabuda que el pol nord terrestre no coincideix amb el pol nord magnètic. El pol nord de la Terra, sense adjectius, és el punt extrem de l'eix de rotació terrestre i, naturalment no varia mai de lloc. Però la Terra, en girar, origina un camp magnètic amb el seu pol i aquest sí que varia amb el temps. No coincideix el pol d'aquest magnetisme amb el pol geogràfic, ja que és originat pel moviment rotatori de masses metàl·liques (ferro principalment, de l'interior de la Terra) que es mouen no del tot regularment i poden canviar de posició amb el temps. Cosa que s'ha comprovat que fan. Originen un camp magnètic amb la seva rotació, que té el seu pol a prop de l'altre pol sense coincidir-hi exactament.

La cosa és ben coneguda i, com hom sap, les brúixoles que assenyalen el nord magnètic s'han fet servir per orientació dels navegants de molts segles, sabent el que hem dit: que no assenyalen exactament el pol terrestre.

Ara bé, a més de la no-coincidència, hem de fer notar el moviment del pol magnètic: s'ha anat desplaçant des del 1831 (any en què James Clark Ross el pogué col·locar en un punt de l'Àrtic del Canadà) a raó d'uns 15 km a l'any en direcció a

Sibèria i cap a la dècada dels 1990 començà a augmentar la velocitat del desplaçament fins a uns 55 km anuals. Investigadors de la NOAA (EUA), juntament amb el British Geological Survey d'Edimburg han anunciat que es mou per damunt dels límits acceptables. Què és el que hi passa?

Phil Livermore, de la Universitat de Leeds (EUA) ens diu: «S'han proposat diverses teories per explicar aquest comportament però, com que es basen en canvis a petita escala, no poden explicar la recent trajectòria del pol... Podem veure que la posició del pol magnètic es veu determinada en gran mesura per un equilibri, o un estira-i-arrotonsa, entre dos grans lòbuls de flux magnètic entre el nucli i el mantell de la Terra sota Canadà i Sibèria.» Es veu, doncs, que entre 1870 i 1999 es produí un allargament del lòbul canadenc fent que el pol s'accelerés cap a Sibèria. Potser sí.

Cal afegir que tot això no és una simple curiositat sinó que afecta molts equips i activitats humanes, des de l'orientació de la navegació fins a molts dispositius informàtics que hauran de tenir en compte aquest desplaçament polar per al seu correcte funcionament. Per això val la pena saber què hi passa.

**FRANCESC NICOLAU**

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya



**JOAN PALLARÉS-  
PERSONAT**

Historiador  
jpallarespersonat@gmail.com



Entre els clergues historiadors, pioners en aquesta disciplina a Catalunya al segle XIX i primers del XX, trobem un seguit de personatges il·lustrats, de sòlida preparació intel·lectual rebuda al Seminari, que encara avui són de referència per als historiadors, tot i que un xic oblidats en general.

Jaume Ripoll i Vilamajor va néixer a Preixana (Urgell) a finals del segle XVIII, el 24 de febrer del 1775. Els seus pares, pagesos, el van poder enviar a les Escoles Pies de Solsona. A la Universitat de Cervera cursaria Dret i Filosofia, però amb vint anys l'agafà de ple la Guerra Gran o del Rosselló. Hi participà i arribà al grau d'oficial en una de les companyies combatents, formada per soldats de la plana lleidatana. En acabar la campanya, es reintegrà a la universitat cervantina, on acabaria doctorant-se l'any 1800.

Aquell mateix any, el bisbe de Vic Francesc Veyán li conferí els ordres menors. Així, s'incorporà com a canonge a la catedral; a finals d'any ja n'era diaca i pel febrer del 1801 seria ordenat prevere. Arxiver primer, i secretari després, del Capítol Catedralici, aprengué de la mà de l'erudit jesuïta Llucí Gallissà el qual, retornat d'Itàlia, estava encarregat d'organitzar la biblioteca episcopal.

Un nou parèntesi bèl·lic afectà la seva vida: el 1808 la Guerra del Francès el va fer incorporar, per l'experiència

d'oficial que tenia, a la Junta Militar de Vic. Hi va ser comandant de la força armada d'Osona, anant tota la guerra amunt i avall.

Al final de la guerra es reincorporà a la catedral de Vic i serà aleshores quan es pot dedicar a temes històrics alhora que ocupa diversos càrrecs de responsabilitat dins del bisbat.

Des del 1814 edita alguns dels seus treballs: sobre el bisbe sant Bernat Calbó i després unes notes històriques sobre la vila de Bellpuig. Continua les recerques, es relaciona amb molts historiadors i arxivers del moment, centra bona part dels seus esforços a refer la documentació sobre el monestir de Ripoll. Els seus treballs van anar apareixent impresos a Vic al llarg de vint anys, feien referència a temes de la diòcesi o de les seves comarques, tant en català, com en castellà o en llatí.

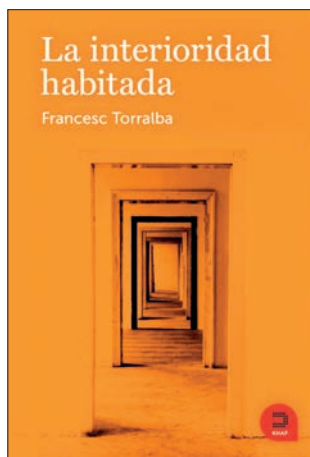
El 1835, quan va complir els 60 anys es va jubilar, fet que li va permetre passar llargues temporades a Barcelona. Llavors ingressà a la Reial Acadèmia de Bones Lletres. Vivia a la col·legiata de Santa Anna, però la seva salut es deterioraria ràpidament. Perd la vista en els darrers anys i mor a Santa Eugènia de Berga el 15 de novembre del 1843. Està enterrat a la catedral de Vic. La seva figura ha estat estudiada recentment per l'historiador Ramon Ordeig.



Catedral de Vic.

GENT DE CASA

Jaume  
Ripoll i  
Vilamajor

**FRANCESC TORRALBA**

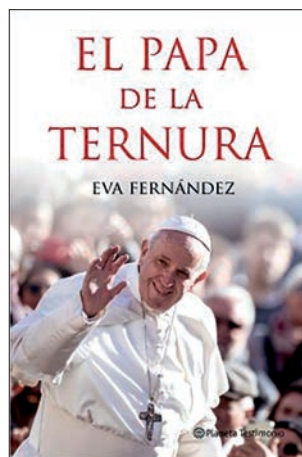
*La interioridad habitada*  
KHAFF (Edelvives), 2019, 236 pàg.

L'educació de la interioritat no és un luxe, ni una qüestió menor. Té com a objectiu final la cura d'un mateix i desenvolupar totes les potències latents en l'ésser humà (la memòria, la imaginació, la voluntat...), però, també, el fons últim del seu ser, l'espiritualitat, admetent que aquesta pot adquirir formes molt diferents en virtut dels contextos educatius i dels moments històrics.

**JOAN-CARLES MÈLICH**

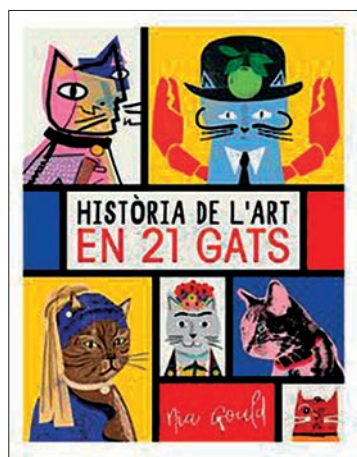
*La religió de l'ateu*  
Fragmenta Editorial, 2019, 73 pàg.

La mort de Déu és el final de l'Absolut, però no el final de la religió. Hi ha una altra manera de viure, una altra manera de fer front a les preguntes fonamentals de la vida, als interrogants sobre el sentit de l'existència. És el que, seguint Milan Kundera, Joan-Carles Mèlich anomena *la prosa*. La prosa és la vida de les singularitats, d'aquests petits instants de plaer que obren les portes a l'infinit.

**EVA FERNÁNDEZ**

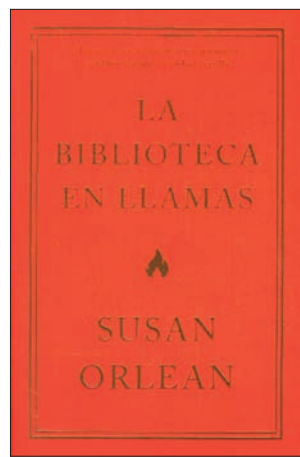
*El Papa de la ternura*  
Planeta, 2019, 287 pàg.

La tendresa és un dels trets característics del papa Francesc. Aquest volum explica manifestacions commovedores del Papa davant persones ben diferents, com una prostituta esclava nigeriana alliberada, o una nena del carrer de Manila. L'autora n'ha estat testimoni privilegiada gràcies a la seva feina com a corresponsal de COPE al Vaticà.

**DIANA VOWLES**, text

**NIA GOULD**, il·lustracions  
*Història de l'art / En 21 gats*  
Editorial Mediterrània, 2019, 96 pàg.

Què tenien en comú Picasso, Monet i Georgia O'Keefe? Exacte: tots tres van ser grans artistes... i grans amants dels gats. Ara, de la mà (o de l'urpa) de 21 gats experts en art, aprendreu a distingir els moviments pictòrics més importants de la història. Il·lustrats de manera única i divertida, coneixereu el sorprenent gat cubista, el refinat gat rococó, el gat surrealista i dalinià...

**SUSAN ORLEAN**

*La biblioteca en llamas*  
Temas de Hoy, 2019, 398 pàg.

La història de qualsevol incendi és la història d'un oblit, per això gairebé ningú no recorda què va passar el 29 d'abril del 1986. Aquest dia la Biblioteca Pública de Los Angeles va aparèixer consumida pel foc. Aquest volum és un homenatge a la lectura i el relat d'una periodista obsessionada per trobar el culpable d'un crim contra la memòria.

**JOAN BOTTA**

*Totes les meves veritats*  
Rosa dels Vents, 2019, 201 pàg.

En Xavier, a punt de sotmetre's a una operació de vida o mort que li farà perdre la memòria, té tres setmanes per reflexionar sobre la seva existència. Aquesta situació límit l'obliga a intentar ordenar el seu passat personal i familiar. El seu objectiu és escriure unes memòries que l'ajudin a recuperar la identitat després de l'operació. Un relat punyent que no deixarà ningú indiferent.

## CRÍTICA TEATRAL

ANDREU SOTORRA

andreu.sotorra@gmail.com



# Un mercat de circ

De moment, tot comença com si fos una sessió de pista de circ. Després apareix un subtil homenatge a les maneres escèniques de fer del malaguanyat Carles Santos. Més endavant, esclata una de les flaques del director Xavier Albertí, el patrimoni del Paral·lel barceloní, i finalment sembla que tothom acaba en una fira de parc d'atraccions damunt d'una nòria.

I tot això, de rerefons, amb un Calderón de la Barca, amb una recreació dels antics «autos sacramentals», que tenen el seu origen en representacions de Corpus, i que l'autor barroc del Segle d'Or espanyol havia fet servir per acostar al poble la seva mirada de pessimisme existencial.

Amb una mica de bona voluntat, els espectadors en poden fer una lectura contemporània. Avui dia, a

deu anys vista i en plena ressaca del crac modern, la realitat de la política i la societat obre l'aixeta a fer múltiples reinterpretacions del que és evident: que l'ésser humà acaba ensopgant sempre amb la mateixa pedra.

La pedra de l'obra *El gran teatro del mundo* és la cobdícia i el mercadeig sota el lema i les lleis del capitalisme sense escrúpols passant per la subhasta obligada pel pare entre dos germans bessons per competir per obtenir la bella jove de la qual estan penjats. Més clàssic, com mana el cànon del gènere, impossible.

L'espectacle aplega la majoria dels recursos estilístics del catàleg de Xavier Albertí. I compta amb la complicitat d'alguns dels intèrprets que ja coneixen de memòria de quin peu calça el director i de quin mal han de morir ells. I, si no, que els ho preguntin a Antoni Comas, Rubén de Eguía, Roberto G. Alonso, Oriol Genís o Mont Plans, intèrprets tot terreny que posen les seves habilitats i aptituds al servei de la causa.

Festassa gran, doncs, en uns escassos vuitanta minuts que es fan curts perquè hi transcorren un seguit d'imatges que no deixen que l'atenció dels espectadors es desviï. Que el text en vers de Calderón no acabi de sonar prou com caldria és un fet secundari perquè Xavier Albertí s'ha abocat més en l'embolcall expressionista que no pas en el mateix discurs, que corre el perill, ben analitzat amb lupa, de ser titllat de ranci.



© May Zircus

El director Xavier Albertí ha convertit l'obra de Calderón de la Barca en un espectacle festiu i multidisciplinari.

## «EL GRAN MERCADO DEL MUNDO»

de Calderón de la Barca  
 INTÈRPRETS: Cristina Arias, Alejandro Bordanove, Antoni Comas, Elvira Cuadrapani, Jordi Domènech, Rubèn de Eguía, Roberto G. Alonso, Oriol Genís, Lara Grube, Silvia Marsó, Jorge Merino, Mont Plans, Aina Sánchez i David Soto.

DIRECCIÓ: Xavier Albertí  
 Sala Gran, Teatre Nacional de Catalunya, Barcelona.

Fins al 22 de juny

## AMB BON HUMOR

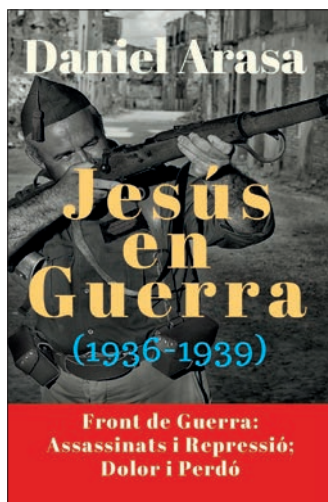


## CRÍTICA LITERÀRIA

ISIDRE CUNILL  
Periodista



## Tots els aspectes de la guerra



**DANIEL ARASA**

*Jesús en guerra*  
(1936-1939)  
Autor-editor, 2019,  
774 pàg.

El nou llibre del periodista Daniel Arasa, *Jesús en guerra* (1936-1939), és una mostra genuïna d'un estudi sobre la guerra civil de 1936-1939 fet amb una extraordinària objectivitat, que no abunda entre els historiadors quan treballen sobre aquest tema. Així ho va manifestar el P. Hilari Raguier, destacat historiador i monjo de Montserrat, en l'acte de presentació realitzat a Barcelona. Aquest llibre és un veritable manual per la profunditat en què es descriuen tots els aspectes de la guerra.

*Jesús en guerra* tracta del conflicte a la població de Jesús, a Tortosa. No és sobre el Senyor Jesucrist, encara que el nom prové òbviament d'Ell, i el que va passar allí és el paradigma que d'alguna manera explica el que va passar a tot arreu. És la guerra explicada en miniatura, de forma que el lector pot ser conscient també d'allò que va succeir a la seva població, només canviant els noms de les persones.

Una mostra ben clara és el mateix nom del poble. És ben conegut com al territori republicà els toponímics religiosos van ser eliminats amb l'intent d'erradicar la religió catòlica. Sant Cugat del Vallès es va convertir en Pins del Vallès, Sant Boi de Llobregat en Vilaboi, Sant Feliu de Guíxols en Guíxols... Però a Jesús van anar més enllà. No el van canviar un cop, sinó dos. Calia treure el nom de Jesús, i des dels primers dies li van posar el nom d'Ascaso d'Ebre, en record i homenatge al dirigent anarquista Joaquín Ascaso, mort en els combats de les Drassanes de Barcelona el 19 de juliol del 1936. Però van arribar els Fets de Maig de 1937, arran dels quals els llibertaris van quedar arraconats, i aleshores la Generalitat va tornar a canviar el nom pel de Molins d'Ebre. Quan a l'abril de 1938 van arribar els nacionals van restituir el nom original.

Jesús era una població de convents. Hi havia els noviciats i cases mare de les Teresianes i de la Consolació, més un hospital regentat per aquestes darreres religioses, i un convent de carmelites. A més, hi havia el Seminari Menor del Bisbat de Tortosa i la mateixa parròquia. Conseqüència: un lloc on la persecució religiosa va ser especialment forta amb molts sacerdots assassinats i monges expulsades, a més de les esglésies destruïdes o delmades, i una convertida en fàbrica de sabó.

De la mateixa manera que es descriuen les barbaritats comeses pels republicans, després en tots els detalls s'aporta la revenja dels franquistes. Denúncies, detencions, empresonaments, afusellaments. Es donen tots els Consells de Guerra a què van ser sotmesos els republicans de la població, més de 80.

Llegir *Jesús en guerra* és especialment indicat per a tot aquell qui vulgui conèixer com va ser la guerra civil a qualsevol població de Catalunya.

## RAUXA

## El guerrer

Hi havia una vegada un gran guerrer. Vencedor de moltes batalles i terrible a camp obert, era temut pels enemics i reverenciat pels seus. Es podia ben enorgullir de totes les seves victòries. No havia considerat mai la petitesa, i menyspreava tot el que fos feble. Els seus ulls alterosos no s'havien fixat mai en les flors que trepitjava.

Un dia, mentre descansava en un prat després d'un combat que havia guanyat amb molt més esforç del que esperava, va passar vora seu una donzella de quinze anys. Sense saber-s'ho explicar, només de veure-la, el guerrer en va quedar com captiu i per primer cop a la vida es va trobar totalment desarmat. Aleshores, empès per una força que no havia sentit mai, es va agenollar davant d'ella i entre sanglots li va dir: «Com és possible que només abaixant els ulls, humil i vergonyosa, hagi enderrocant aquesta fortalesa? Ja fa molts anys que els soldats que la defensen estan fets a lluitar contra huracans i terratrèmols. Com és, llavors, que una simple brisa, suau i quasi imperceptible, ha enderrocant muralles i torres al·tives, i ha derrotat l'exèrcit sencer?» Sortosament, no va trobar ni armadura ni escut que el protegissin contra aquella arma que no coneixia. La noia li va posar al cap una corona de fulles d'olivera i espigues de blat, i abillat d'aquesta manera va reprendre el camí per guanyar unes batalles que mai no havia imaginat.

EDUARD BRUFAU

## Agenda

### Barcelona

#### SANT PAU

El **dissabte 29 de juny**, a les 18.00, celebració de Sant Pau a la Llibreria Paulines de Barcelona (ronda Sant Pere, 19).

#### SANT PERE DE LES PUEL·LES

El **dissabte 29 de juny**, a les 19.00, eucaristia de la solemnitat de Sant Pere i Sant Pau presidida per Mons. Antoni Vadell (c/ Anglí, 55 - Barcelona).

#### PARES TEATINS

El **diumenge 30 de juny**, a les 20.00, eucaristia amb la música de la missa alemanya de Schubert i la Capella Francesa de Barcelona (c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona).

#### AMICS DE L'ORGUE DE LES CORTS

El **diumenge 30 de juny**, a les 18.00, concert d'orgue de Pau Riuró a la parròquia del Remei (pl. Concòrdia, 1 - Barcelona).

#### FACULTAT DE FILOSOFIA (URL)

Del **dilluns 1 de juliol al dilluns 15**, curs en línia *Hacia la desmaterialización de la biblioteca: un recorrido por la arquitectura bibliotecaria del siglo XX al XXI*. Inscripcions: [www.filosofia.url.edu/secretaria/matriculacions](http://www.filosofia.url.edu/secretaria/matriculacions).

### Girona

#### SANT JOSEPMARIA

El **dimecres 26 de juny**, a les 19.30, missa a la festa de Sant Josepmaria Escrivà a la basílica de Sant Feliu de Girona.

### Sant Feliu de Llobregat

#### TALLER MONÀSTIC A MONTSERRAT

El **cap de setmana del 5 al 7 de juliol**, taller per donar a conèixer als joves la vida monàstica (tel. 938 777 765).

### Solsona

#### SANTUARI DEL MIRACLE

Del **dilluns 26 d'agost al divendres 30**, exercicis espirituals per a sacerdots *Reposaren prop de Jesús* amb Josep Manuel Vallejo, caputxí. Més informació: [exercicisalmiracle@gmail.com](mailto:exercicisalmiracle@gmail.com).

### Tarragona

#### PRESENTACIÓ DE LLIBRE

El **divendres 28 de juny**, a les 13.30, presentació del llibre *Jesús, mensajero de libertad* de Mn. Saturnino Menchón a l'església de la Mare de Déu del Carme de Tarragona (c/Assalt, 11).

#### ORGUE

El **diumenge 30 de juny**, a les 21.30, concert de Josep Borràs amb motiu de la inauguració de l'orgue a l'església parroquial de Sant Jaume Apòstol de Riudoms.

### Terrassa

#### CENTRE ECUMÈNIC DE CATALUNYA

El **dissabte 29 de juny**, a les 10.00, II Jornada de pregària, reflexió i propostes amb el tema *El servei de les Esglésies a la societat* al Casal Borja de Sant Cugat del Vallès.

### Tortosa

#### L'ALDEA

El **dilluns 24 de juny**, a les 18.00, celebració dels 50 anys del temple parroquial de Sant Ramon a l'Aldea.

### Urgell

#### VIII APLEC DE SANT JOSEPMARIA

El **dissabte 29 de juny**, a les 11.30, eucaristia als prats del Gastó (Fontaneda) de Sant Julià de Lòria (Andorra); a las 13.30, dinar.

#### VII CICLE DE CONCERTS «MÚSICA I PATRIMONI»

El **diumenge 30 de juny**, a les 12.30, concert de l'Orfeó Balaguerí a l'església del monestir de les Avellanès (Os de Balaguer).

### Vic

#### COVA DE MANRESA

Del **dilluns 1 de juliol al dimecres 10**, exercicis espirituals dirigits per Oriol Tuñí, s.j. (tel. 938 720 422).

#### PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè els sacerdots es comprometin en una solidaritat activa cap als més pobres

## Catalunya Cristiana

#### SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €


Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions

Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

[www.catalunyacristiana.cat](http://www.catalunyacristiana.cat)

 /catalunyacristiana

 @catcrist

 catalunya\_cristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Col·laboradors d'aquesta setmana: José María Alsina, Pilarín Bayés, Joan Boronat, Esther Borrego, Agustí Borrell, Lucía Caram, Agustí Codinach, Isidre Cunill, Antonio Gil, Jaume González Padrós, Joan Guiteras, Duván Hernán, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Quique, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: [redaccio@catalunyacristiana.cat](mailto:redaccio@catalunyacristiana.cat) (Redacció)

a/e: [administracio@catalunyacristiana.cat](mailto:administracio@catalunyacristiana.cat) (Administració i subscripcions)

a/e: [publicitat@catalunyacristiana.cat](mailto:publicitat@catalunyacristiana.cat) (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

EDUARD BRUFAU

En aquest temps accelerat en què l'instant present sembla menjar-s'ho tot és bo aturar-se i projectar una mirada serena sobre el propi passat. Això és el que ha fet Lluís Tarruell Plans. Sabadellenc de 91 anys, en fer els noranta va escriure el llibret autobiogràfic *L'avi Lluís recorda*. Casat des de fa més de seixanta anys amb Pitona Llonch Arús, pare de cinc fills i avi de catorze nets, ha estat sempre un cristià compromès en diferents àmbits d'Església, com ara Càritas, l'Acadèmia Catòlica de Sabadell o l'Escola Pia.

*Què el va motivar a escriure *L'avi Lluís recorda*?*

No va ser pas iniciativa meva, sinó de la família. Els fills i els nets em van demanar que escrivís unes memòries, perquè de la meva infantesa en sabien molt poc. Vaig néixer el 1927, de manera que recordo bé, entre altres coses, què va passar l'any 1936, i al llibre ho explico: vaig veure cremar l'església de la Puríssima, cosa que em va deixar molt impressionat... També recordo l'escassetat de menjar, com fabricàvem sabó i l'intercanviàvem per menjar, o com un oncle de Mèxic ens enviava queviures via Marsella. Tot això em va quedar molt gravat. En general, i no només durant la guerra, en aquells anys dúiem una vida molt senzilla.

*Vostè sempre ha estat un cristià compromès.*

A casa vam tenir la sort de ser educats com a cristians. D'aquí se'n va derivar amb naturalitat que d'adult, més enllà de la meva feina com a economista a l'Ajuntament de Sabadell, em comprometés amb l'Església. Va ser així com vaig ser president de l'Acadèmia Catòlica de Sabadell del 1979 al 1983. També vaig estar molts anys vinculat a Càritas: hi vaig començar com a voluntari portant amb el cotxe persones malaltes als hospitals de Barcelona. Després vaig entrar a l'administració, on em vaig encarregar sobretot de gestionar les subvencions per mantenir el servei maternoinfantil per a nens de 0 a 3 anys, i durant

## Lluís Tarruell Plans, antic president de l'Acadèmia Catòlica de Sabadell



«Per la fe que he rebut sé que l'últim pas es fa acompanyat per Jesús»

un temps vaig ser vicepresident de Càritas Sabadell.

*També ha estat vinculat a l'Escola Pia.*

Ja ho crec! En vaig ser alumne, i després hi vam portar els fills. Per a nosaltres, com a pares, van ser molt importants les colònies d'estiu per a famílies a la casa dels escolapis de Pineta, al Pirineu aragonès. Allà ens vam poder conèixer més amb les altres famílies, i a través del que deien els altres pares i els altres fills també vam poder entendre millor els nostres i com pensava aquesta generació. Teníem missa diària, celebració a la qual ens referíem com «el cor de Pineta», perquè ho era. Tenir aquell contacte amb la natura va ser molt important, perquè ens

va fer adquirir un esperit obert i ganes de tenir iniciativa.

*Com veu la vida ara, en retrospectiva?*

Quan arribes a aquesta edat, veus la vida d'una altra manera. Crec que ara entenc més què és això de la vida eterna. Ja que hem parlat de Pineta, podríem fer un símil muntanyenc: la vida seria com fer el cim, i això està molt bé: però una vegada has fet el cim... què? Quan et fas gran comences a pensar en la mort, t'adones que això d'ara no durarà sempre i aleshores et demanes si te n'aniràs sol. Però per la fe que he rebut sé que no, que aquest últim pas es fa acompanyat per Ell, per Jesús. Per molta secularització que hi hagi, això no m'ho pren ningú.

ROCA,  
100 ANYS  
D'HISTÒRIA

més a la teva  
botiga Roca  
i a [roca.es](http://roca.es)



Tota una vida junts formant part  
de la vida de moltes famílies, tenint cura  
de tu i dels teus.

Roca es projecta cap a un futur  
cada vegada més net i confortable,  
oferint-te els productes més innovadors,  
per fer-te la vida més fàcil.

Ja hem començat a escriure un nou futur  
amb tu, el futur comença ara.

**Roca**